

Huan Carta a'ntū Cāmacā'ni'ca Xalani'n nac Roma

Pablo cāmacā'ni'lh saludos
xalani'n nac Roma

1 Quit, Pablo, ictzo'kmā' huā'mā'
carta. Quit ictā'scuja Jesucristo.
Dios quilimānūlh quili'apóstol.
Quilimāmacū'lh para na'icmāsu'yu
huan xatzey tachihuīn a'ntū Dios
māca'tzīnīni'lh.

2 Tatzo'kni' na ixtachihuīn
Dios, a'nlhā huanican profetas,
a'nchī Dios hualh a'ntū
napātle'ke. **3** Tatzo'kni' ixpālacata
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo
a'ntī ixO'kxa' Dios. Jesucristo xla'
i'xū'yātā'nat huan rey David. **4** Lā'
nā Jesucristo, nā xla' ixO'kxa' Dios.
Como Jesucristo lakahuanchokolh
chuntza' līmāsu'yu palh xla'
ixO'kxa' Dios lā' palh lej ka'lhi
līmāpa'ksīn. Lā' xla' xatzey hua'chi
Dios. **5** Cristo quilakalhu'malh
lā' quimānūlh quili'apóstol como
ū'tza' ixquilhtampān Dios. Lā' xla'
lacasqui'n que na'iccāmāsu'ni' huan
tachi'xcuhuīt xalani'n lakachu nac
quilhtamacuj. Lā' chuntza' xlaca'n
tzē natakalhlaka'l' Jesucristo lā' tzē
nata'a'kahuāna'ni' Dios. Lā' chuntza'
Jesucristo na'a'cnīni'ni'can. **6** Lā'
nā chuntza' hui'xina'n xalani'n

nac Roma. Dios cāta'sani'nī'ta'nī'l
lā' chuntza' tapa'ksīyā'tittza' con
Jesucristo.

7 Quit iccātzo'knuni'yāni'
milihuākca'n xalani'n nac
Roma a'ntī Dios cāpāxqui'yāni'
lā' cāta'sani'nī'ta'nī'l lā' ū'tza'
lila'yā'tit ixtachi'xcuhuīt Dios.
Cacāsicua'lānālīni' hui'xina'n
Dios a'ntī quinTāta'ca'n lā'
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.
Lā' cacātamātza'ta'tī'ni'ni'
mi'a'clhcunucca'n.

Pablo ixa'ncu'tun nac Roma

8 Pūlla icmaxqui' pāxcatca'tzi Dios
por ixpālacata Jesucristo, como
hui'xina'n xa'nca kalhlaka'l'i'yā'tit.
Lakachu līchihuīna'ncan de
hui'xina'n por a'nchī xa'nca
kalhlaka'l'i'yā'tit. **9** Dios ca'tzi palh
stu'ncua' a'ntū na'iccāhuaniyāni'.
Lā' xla' ū'tza' a'ntī ictā'scuja con
ixlīhuāk quintapuhuān, como
quit icmāsu'yu huan xatzey
tachihuīn a'ntū ixpālacata
ixO'kxa' Dios. Dios ca'tzi palh
pō'ktu iccāpāstacāni' hui'xina'n
a'xni'ca' ickalhtō'ka!. **10** Lā' quit
icsqui'ni' Dios nalacāxtlahua
ixlīhuāk para que chuntza' tzē

na'iccālaka'nāchāni' hui'xina'n palh chuntza' ixtapuhuān Dios. ¹¹ Quit lej iccālaktzī'ncu'tunāni' hui'xina'n como iccāmāsu'ni'cu'tunāni' a'ntū quimāca'tzīnilh huan Espíritu Santo. Lā' chuntza' hui'xina'n tzē nakalhlaka'l'yātit más xa'nca. ¹² Lā' chuntza' tzē nalāmaktāyayāuj chā'tunu' a'nchī kalhlaka'l'yāuj.

¹³ Quit iclacasqui'n que caca'tzītit hui'xina'n, tā'timīn, que lej maklhūhua' xa'iccālaka'necu'tunāchāni'. Pero tū' ica'nī'ta'ncha' como tūlana'l' tzē na'ica'n. Quit iccāmaktāyacu'tunāni' para que ā'chulā' nakalhlaka'l'yātit. Chuntza' pātē'kenī't ā'lacatin a'nlhā iccāmāsu'ni'nī't ixtachihuīn Dios a'ntīn tū' israelitas. ¹⁴ Tasqui'nī na'iccāmāsu'ni' ixlihuākca'n huan tachi'xcuhui'it. Tasqui'nī na'iccāmāsu'ni' a'ntī chu catihuāya tachi'xcuhui'it lā' nā a'ntīn tū' chu catihuāya tachi'xcuhui'it, lā' a'ntī lej taca'tzī lā' nā a'ntīn tū' taca'tzī. ¹⁵ Lā' chuntza' icmāsu'yucu'tun huan xatzey tachihuīn nac Roma, a'nlhā hui'lāna'ntit hui'xina'n.

Lipūtaxtucan a'xni'ca' kalhlaka'i'can huan xatzey tachihuīn

¹⁶ Tū' iclímāxana'n icmāsu'yu huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo. A'xni'ca' māsu'yucan huan xatzey tachihuīn, Dios cāmāpūtaxtukō' ixlihuākca'n a'ntīn talipāhuan Dios, como xla' lej ka'lhī límāpa'ksin. Pū'la cāmāsu'ni'ca a'ntī israelitas lā' ā'calistān a'ntīn tū' israelitas. ¹⁷ Ixtachihuīn Dios quincāmāsu'ni'yāni' a'nchī Dios cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n ixlihuākca'n a'ntīn talipāhuan Dios.

Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios: "Ixlihuākca'n a'ntī Dios cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n como talipāhuan Dios, xlaca'n para pō'ktu nataka'lhi xasāsti' ixquilhtamacujca'n".

Ixlihuākca'n huan tachi'xcuhui'it talaclē'n

¹⁸ Ca'tziyāuj que Dios hui'lacha' nac a'kapūn lā' xla' nacāmāpātīnī a'ntīn tatlahua a'ntūn ko'hua'jua'. Lā' como xlaca'n tatlahua a'ntūn tū' tzey, tū' tapāstaccu'tun a'ntū xastu'ncua' ixla' Dios. ¹⁹ Xlaca'n tzē nataca'tzī macstī'na'l' a'nchī huani't Dios, chuntza' hua'chi quilihuākca'n nā tzē ca'tziyāuj. Māni' Dios cāmāsu'ni'nī't. ²⁰ Desde a'xni'ca' tzuculh huan quilhtamacuj huan tachi'xcuhui'it talaktzī'n a'ntūn tlahuani't Dios. Lā' chuntza' tzē natalimāchehxī a'nchī huani't Dios. Lā' a'yuj tūla talaktzī'n Dios, xlaca'n tzēn tamāchehxī que Dios lej ka'lhī ixlimāpa'ksin a'ntūn tū' maktin sputa. Lā' nā tzēn tamāchehxī que xla' lej stu'ncua' Dios. U'tza' talilē'n cuenta xlaca'n palh tū' talakapasa Dios. ²¹ A'yuj xlaca'n taca'tzī que Dios hui', xlaca'n tū' tataquilhpūtani' hua'chi tasqui'nī nataquilhpūtani'can. Lā' tū' tamaxqui' pāxcatca'tzī. Lā' ā'chulā' tapāstaca a'ntū nīn tuntū' litasqui'nī. Lā' como tū' tamāchehxī, ixtapāstacna'ca'n hua'chilh tū' xa'nca scujmā!. ²² Māni' xlaca'n tahuan que lej lakskalalhna'. Tū' stu'ncua'. Lactontosnu!. ²³ Lā' tū' tamācā'tani'cu'tun Dios a'ntī hui' para pō'ktu. Tataquilhpūtani' huan ídolos a'ntūn tatasu'yu hua'chi chi'xcuhui'n. Lā' huan chi'xcuhui'n,

xlaca'n natanikō'. Lā' nā xlaca'n tataquilhpütani' ā'tápätin ídolos a'ntū māni' xlaca'n tamacaní'tlahua a'ntū tatasu'yu hua'chi spünnu' lā' lühua' lā' animalhna'.

²⁴ U'tza' Dios cälitaxtunquini'lh lā' cälimakxtekli natatlahua a'ntū lej ko'hua'jua'. Lā' chuntza' talätlahuani' a'ntū xako'hua'jua' chu a'nchī ixtalacasqui'n.

²⁵ Xlaca'n tū' takalhlaka'i'cu'tun a'ntí xastu'ncua' Dios; xmān takalhlaka'i'cu'tun a'ntū hua'chi lakatin tā'ksa'nín. Tamäcä'tani' lā' tataquilhpütani' a'ntū mā'a'nanilh Dios. Lā' tū' tamäcä'tani' a'ntí xastu'ncua' Dios. Lā' ū'tza' a'ntin tlahuakō'nī' ixlihuāk a'ntū ta'a'nan nac cā'quilhtamacuj. Lā' xla', tasqui'nī que ū'tza' namäcä'taniyāuj quilihuākca'n para pō'ktu. Amén.

²⁶ Lā' ū'tza' Dios cälimakxtekli natatlahua a'ntū lej límäxana' chuntza' hua'chi tatlahuacu'tun. Lā' chuntza' huan puscan tū'tza' taka'lhicu'tun ixkölu'ca'n hua'chi tasqui'nī. Lā' talätä'tahui'la entre puscan. Lā' chuntza' tatlahua entre puscan a'ntū lej límäxana'. ²⁷ Lā' nā chuntza' huan chi'xcuhui'n. Tū' tamaclacasqui'n huan puscan hua'chi tasqui'nī. Lā' talätä'tahui'la entre chi'xcuhui'n. Lā' chuntza' tatlahua entre chi'xcuhui'n a'ntū lej límäxana'. Lā' ū'tza' talilaclatayalh.

²⁸ Lā' como tū' tapästaccu'tun a'ntū ixla' Dios, chuntza' Dios cätaxtunquini'lh lā' cämakxtekli natapästaca a'ntū lej xako'hua'jua'. Lā' ū'tza' talitlahua a'ntūn tū' límakuan. ²⁹ Lā' lej tatlahua tāpālhühua' a'ntūn tū' tzey.

Lā' tamakpuscätini'n. Lā' lej tatlahua a'ntūn ko'hua'jua'. Lā' xlaca'n talälakca'tzani' a'ntūn taka'lhih ā'makapitzin. Lā' tū' talaktzi'ncu'tun ā'makapitzin. Lā' talälakca'tzan. Lā' tamaknini'n. Lā' talästa'lla. Lā' ta'a'lxokonu'n. Lā' tapuhuani' a'ntūn tū' tzey de ā'makapitzin. Lā' ta'a'ksa'nīni'n. ³⁰ Lā' talichihuina'n ā'makapitzin de a'ntūn tū' tzey, lā' ta'a'kchā'ni'n' Dios. Lā' talacatäquī'nin. Lā' taka'itla'jea'tzī. Lā' tahuan palh xlaca'n laka'tla'n. Lā' tapuhuan a'nchī natalitlahua ā'chulā' antūn ko'hua'jua'. Lā' tū' ta'a'kahuaña'ni' ixtäta'ca'n lā' ixtzi'ltca'n. ³¹ Lā' tū' tamächekxi a'ntū xatzey. Lā' tū' tatlokentaxtū a'ntūn tahuan. Lā' tū' tapäxqui' ā'makapitzin. Lā' tū' tamäsputunu'ni' ā'makapitzin. Lā' nīn talakalhu'manīni'n. ³² Lā' ixlihuākca'n a'ntin tatlahua huan tamā'na catūhuā, xlaca'n nacämäpätinican, como chuntza' huan Dios. Lā' a'yuj xlaca'n taca'tzi huā'mā', tū' tapäjaxa de tatlahua a'ntūn tū' tzey. Lā' ā'chulā' tapuhuan palh lej tzey palh ā'makapitzin nā natatlahua a'ntūn ko'hua'jua'.

Lej tzey a'nchī Dios
nacälilacäxtlahua huan
tachi'xcuhui't

2 Palh kalhatin ixualh que ā'makapitzin talaclē'n, chuntza' hua'chilh xla' huan que māni' ū'tza' laclē'n como nā xla' tlahua a'ntūn tū' tzey. ² Ca'tzīyāuj que lej tzey a'nchī Dios nacämälacle'nī xlaca'n antin tatlahua huā' tamā'na catūhuā

a'ntūn ko'hua'jua'. ³A'ntī natahuan que Dios nacāmālaclē'nī huan
ā'makapitzin como talaclē'n, nā
xlaca'n nā nacāmālaclē'nican
como xlaca'n nā taka'lhī
ixtalaclē'i'ca'n. ⁴Lā' a'yuj Dios lej
quincālakalhu'manāni', lā' a'yuj
tū' palaj quincāmāpātīnyāni',
xlaca'n tū' tamāchekxī huā'mā'.
Huā'chilh talakmaka'n a'nchī
Dios cāpātīni'mā'. Dios lej
lakalhu'mānīni'n como xla'
lacasqui'n que nataxtāpalī
ixtapāstacna'ca'n. ⁵Lā' xlaca'n
lej lacxumpi. Tū' taxtāpalicu'tun
ixtapāstacna'ca'n. U'tza' ā'chulā'
natalimāpala con Dios a'xni'ca'
Dios nacāmālaclē'nī xlaca'n a'ntīn
talaclē'n. ⁶Dios nacālacāxtlahua
a'ntīn tatlahuani't a'ntūn tzey
lā' a'ntīn tatlahuani't a'ntū
xako'hua'jua'. Nalacāxtlahua
chā'tunu' chu a'nchī tlā'huanī't.
⁷Nacāmaxqui' ixquilhtamacujca'n
para pō'ktu a'ntīn tatlahua a'ntūn
tzey. Tatlahua a'ntūn tzey como
xlaca'n ta'a'ncu'tun nac a'kapūn, lā'
talacasqui'n que Dios nacālaktzī'n
xalacuan, lā' taka'lhicu'tun
xasāsti' ixquilhtamacujca'n a'ntū
para pō'ktu. ⁸Lā' Dios lej a'kchā'n
con xlaca'n a'ntī lacxumpi lā' tū'
tatlahuacu'tun ixtpuhuān Dios,
lā' xmān tatlahuacu'tun a'ntūn
tū' tzey. Lā' Dios nacāmāpātīnī.
⁹Lēj natapātīnī ixlihuākca'n
a'ntīn tatlahua a'ntūn tū' tzey.
Natapātīnī huan israelitas
xapū'la lā' nā natapātīnī a'ntīn
tū' israelitas. ¹⁰Lā' ixlihuākca'n
a'ntīn tatlahua a'ntūn tzey, Dios
nacālaktzī'n xalacuan. Lā' Dios
nacāmātza'ta'ti'ni' ixal'chcunucca'n.

Lā' nata'a'n nac a'kapūn. Lā' nā
chuntza' xapū'la nacāpātle'keni'
a'ntī israelitas lā' nā chuntza'
nacāpātle'keni' a'ntīn tū' israelitas.

¹¹Chuntza' nacāpātle'keni' a'ntī
israelitas lā' nā a'ntīn tū' israelitas,
como Dios cālaktzī'n chu lakatin
huan tachi'xcuhiū't. ¹²Ixlihuākca'n
huan tachi'xcuhiū't taka'lhī
ixtalaclē'i'ca'n. Lā' makapitzin de
xlaca'n tū' talakapasa huan ley a'ntū
Dios cāmaxqui'lh huan israelitas.
Lā' xlaca'n nacāmālaclē'nican
chu a'nchī taca'tzī a'ntūn tzey
lā' a'ntūn tū' tzey. A'makapitzin
talakapasa huan ley. Lā' xlaca'n
nacāmālaclē'nican chu a'nchī huan
nac ley. ¹³Dios lactzey cālaktzī'n
xlaca'n a'ntīn ta'a'kuhānāni'
huā'mā' ley. Lā' a'ntīn tū'
ta'a'kuhānāni' huā'mā' ley, lā' chu
xmān takaxmata, xlaca'n tū' xatzey
cālaktzī'nican. ¹⁴Lā' xlaca'n a'ntīn
tū' talakapasa ixley Dios, lā' palh
xlaca'n lacatejtin tahuī'lānā' chu
a'nchī mānī' ixtapāstacna'ca'n,
chuntza' tatlahua a'nchī huan
huā'mā' ley a'yuj tū' talakapasa.
Chuntza' litasu'yu palh xlaca'n
taca'tzī a'ntūn tzey lā' a'ntūn tū'
tzey. ¹⁵Huā'chilh ixtalakapasli
ixley Dios, como ixal'cstuca'n
taca'tzī palh tzey o palh tū' tzey
a'ntūn tatlahuamānā. ¹⁶Namin
huan chi'chini' a'xni'ca' Jesucristo
namālaclē'nīni'n por ixquilhtampān
Dios. Jesucristo nacāmālaclē'nī
huan tachi'xcuhiū't por ixpālacata
ixtalaclē'i'ca'n lā' ixtapāstacna'ca'n
xako'hua'jua' a'ntū lakatzē'k taca'tzī.
U'tza' icmāsu'yu a'xni'ca' icmāsu'yu
huan xatzey tachihuīn ixpālacata
Jesucristo.

**Huan israelitas ixtalipāhuan
ixley Moisés**

17 Lā' xlaca'n a'nti israelitas, xlaca'n talika'tla'jca'tzī como israelitas xlaca'n. Lā' talipāhuan huan ley a'ntū Dios cāmaxqui'lh. Lā' talika'tla'jca'tzī como ixtachi'xcuhui't Dios xlaca'n.

18 Lā' xlaca'n talakapasa ixtapuhuān Dios. Lā' como cāmāsu'nī'cani't huā'mā' ley chuntza' tzētza' taca'tzī a'nchī lilatecatejtin natalatā'kchoko.

19 Lā' xlaca'n tapuhuan que lej tzē natamāsu'nī' a'ntin tuntū' talakapasa. Lā' nā tapuhuan que xlaca'n huā'chilh tamakskomā'na a'ntin talatlā'huan a'nlhā cāl'puacsua'. **20** Lā' tapuhuan que lej tzē tamāsu'nī' a'nti lactontos lā' a'nti huā'chi camana' como tuntū'na'j taca'tzī. Lā' como talakapasa ixley Dios xlaca'n tapuhuan palh taca'tzitza' ixlihuāk a'ntū stu'ncua' lā' ixlihuāk a'ntūn ca'tzican.

21 Xlaca'n tamāscal'tī ā'makapitzīn. Lā' tū' tatlōkentaxtū a'ntūn tamāsu'yu. Tahuani ā'makapitzīn que tū' tzey palh ka'lhāna'ncan. Lā' xlaca'n takalhāna'n. **22** Lā' xlaca'n tahuani ā'makapitzīn que tū' tzey palh makpuscātīni'ncan. Lā' xlaca'n tamakpuscātīni'n. Xlaca'n talakmaka'n huan ídolos. Lā' xlaca'n takalhāna'n nac litokpānna' a'nlhā ta'a'nan ídolos. **23** Lā' xlaca'n talika'tla'jca'tzī como cāmaxqui'cani't ixley Dios. Lā' xlaca'n tū' ta'a'kahuāna'nī' huā'mā' ley. Lā' ū'tza' talakmaka'n Dios huan ā'makapitzīn. **24** Chuntza' tatzo'knī' na ixtachihuín Dios:

Hui'xina'n israelitas ā'līhua'ca'
lipinā'tit cuenta por
ixpālacata talakmaka'n Dios

huan ā'makapitzīn a'ntīn tū'
israelitas.

25 Lej tzey lacan lī'israelita xmān palh xlaca'n natatlōkentaxtū ixley Dios. Lā' palh tū' tatlōkentaxtū, chuntza' nīn tuntū' ixtapalh lacan lī'israelita. **26** Lā' xlaca'n a'ntīn tū' israelitas, palh xlaca'n tatlōkentaxtū ixley Dios, chuntza' Dios cālaktzī'n huā'chilh israelitas. **27** Palh xlaca'n a'ntīn tū' israelitas tatlōkentaxtū ixley Dios, chuntza' litasuyu que hui'xina'n ka'lhī'yā'tit mintalaclē'i'ca'n, como hui'xina'n tū' tlōkentaxtūyā'tit huā'mā' ley, a'yuj ka'lhiyā'tit a'nlhā tatzo'knī'.

28 Kalhatin tū' catilalh ixcaman Dios xmān por ixpālacata circuncidarlicanī't chu a'nchī ixtalanānca'n israelitas. **29** A'ntī lej stu'ncua' ixtachi'xcuhui't Dios, ū'tunu'n a'ntīn taxtāpalinī't ixtapāstacna'ca'n. Lā' chuntza' taxtāpalinī't nā ixchakānca'n lā' tū' xmān na ixmacni'ca'n. Lā' xlaca'n a'ntīn taxtāpalinī't ixtapāstacna'ca'n, Dios cālaktzī'n lactzey a'yuj cālakmaka'ncan na ixlacapūnca'n tachi'xcuhui't.

3 Chō'la hui'xina'n puhua'nā'tit palh tuntū' ixtapalh lacan lī'israelita lā' palh tuntū' ixtapalh circuncidarlacan. **2** Quit icuan que tū' stu'ncua!. Huan israelitas lhūhua' takalhāna'nī' huā'mā' taka'lhī huan ā'makapitzīn. A'xni'ca' Dios cāmaxqui'lh huan tachi'xcuhui't ixtachihuín a'ntūn tatzo'knī', huan israelitas ū'tunu'n a'ntī Dios cālimāmacū'lh ixtachihuín. **3** Lā' a'yuj ā'makapitzīn tū' takalhlakā'i'cu'tun palh stu'ncua' a'ntū Dios huan, pero Dios

natlōkentaxtū a'ntū huan. ⁴Lā' a'yuj ixlihuākca'n huan tachi'xcuhuī't ixta'a'kxokonu'lh, Dios
natlōkentaxtū a'ntū hualh. Chuntza'
tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Chuntza' lītasu'yu que hui'x
pō'ktu hua'na' a'ntū stu'ncua'.
Lā' nīn tinti' tzé nahuan que tū'
tzey a'ntū hua'na'.

Chuntza' huanica Dios.

⁵Palh quina'n natlahuayāuj a'ntūn tū' tzey, chuntza' ā'chulā' lītasu'yu palh Dios pō'ktu tlhua a'ntūn tzey. Chō'la catihuā nakalhasqui'nīni'n: “¿A'chī' naquincātamāpātīnyāni'? Por ixpālacata quintalaclē'i'ca'n, ā'chulā' naca'tzican palh Dios más xatze. Lā' ¿a'chī'
naquincātamāpātīnyāni' ixpālacata a'ntū māsu'yu que Dios lej tzey?” Chuntza' tapuhuan huan tachi'xcuhuī't. ⁶Tū' xa'nca tapāstacna'n. Palh tū' tzey cahuā que Dios nacāmāpātīnī xlaca'n a'ntīn talaclē'n, xla' tūlalh ixcājuzgarlilh huan tachi'xcuhuī't xalani'n nac quilhtamacuj.

⁷Tzēlasā' catihuā nahuan: “Palh quit ica'kxokonu'n, chuntza' Dios lītasu'yu que lej tzey, como tū' maktin a'kxokonu'n. Lā'
¿a'chī' naquimāpātīnīcan? Por ixpālacata quintalaclē'i' ā'chulā' na'a'cnīni'n'i'can Dios”. ⁸Palh tzey cahuā huā'mā' tapāstacna', chuntza' tzē ixuáuj: “A'chulā' catlahuáuj talacle'i' para que chuntza' ā'chulā' na'a'cnīni'n'i'can Dios”. Lā' tūla huancan huā'mā' tachihuīn. Makapitzin tahuan que chuntza' icmāsu'yu. Tū' stu'ncua'. Dios nacāmāpātīnī a'ntīn tahuān chuntza'.

Nīn kalhatin a'ntīn tū' laclē'n

⁹Tūla huanāuj que huan israelitas más xalacuan. Icuani'ttza' que a'cxtim tūla tamakxteka a'ntūn tū' tzey, xlaca'n a'ntī israelitas lā' nā a'ntīn tū' israelitas. ¹⁰Lā' nā huā'mā' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nlhā huan chuntza':

Tinti' nīn kalhatin a'ntī tzey.

¹¹Lā' nīn tinti' a'ntī māchekxi
a'ntū ixla' Dios.

Lā' nīn tinti' a'ntī pāstaca Dios.

¹²Ixlīhuākca'n tataxtunquīni'lh de
Dios.

Talaclakō'lh ixlihuākca'n.

Nīn tinti' tlhua a'ntūn tzey, nīn
kalhatin.

¹³Lā' a'xnī'ca' tatakalhpitzi
hua'chilh mālaqui'can lakatin
taponknī' a'nlhā tojōma' huan
nīn, como lej ko'hua'jua'
a'nchī tachihuīna'n.

Ta'a'kxokonu'n lā' ta'a'ksa'nīni'n.
Huan tachihuīn a'ntū taxtu
de na ixquilhni'ca'n hua'chi
huan līlaknīn a'ntū ka'lhī na
ixquilhni' huan lūhua'.

¹⁴Lā' tamacapūlhca ā'makapitzīn.

¹⁵Lā' a'yuj nīn tuntū' ixpālacata,
tuncan tamaknīni'n.

¹⁶Chu a'nlhā talatā'kchoko
xlaca'n tamālakspūtūnu'n lā'
tamālakaputzi ā'makapitzīn.

¹⁷Lā' tū' taca'tzī a'nchī ca'cs
natalitahui'la.

¹⁸Lā' nīn tapāstaca para
nata'a'cnīni'n'i' Dios.

¹⁹Lā' ū'tza' huā'mā' a'ntūn
tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios
a'nlhā tatzo'kni' huan ley, ū'tza'
cālichihuīna'n xlaca'n a'ntīn
cāmaxqui'can'i' huan ley.

Chuntza' ixlihuākca'n talaclē'n na ixlacapūn Dios. Lā' nīn tinti' tzē nahuan palh tū' laclē'n. ²⁰Nīn tinti' tlōkentaxtūkō'nī't a'ntū līmāpa'ksīni'n huan ixley Dios. U'ltza' nīn tinti' litasu'yu palh tzey na ixlacapūn Dios. Huan ley xmān tzē naquincāmāsu'nī'yāni' palh quina'n ka'lhiyāuj quintalaclē'i'ca'n.

**Tapūtaxtu xlaca'n a'ntīn takalhlaka'i'
que Jesucristo māpūtaxtūnu'n**

²¹Lā' chuhua'j tasu'yuni' que Dios tū' catimāpānūni'lh ixtalaclē'i' kalhatin chi'xcu' a'ntī xmān tlōkentaxtūcu'tun huan ley. Xtunc a'nchī Dios cālīmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n tachī'xcuhui't. Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nlhā tatzo'kni' huan ley lā' a'nlhā huanican profetas. ²²Dios cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n ixlihuākca'n a'ntīn takalhlaka'i' que Jesucristo tzē namāpūtaxtūnu'n. Lā' chuxatī a'ntīn kalhlaka'i' huā'mā', ū'tza' Dios namāpūtaxtū palh xla' israelita lā' palh tū' israelita. ²³Quilihuākca'n tlahuani'ta'u'j quintalaclē'i'ca'n. Nīn tinti' a'ntī līlilatejtin latā'kchoko chuntza' hua'chi Dios lacasqui'n. ²⁴Pero Dios lej lakalhuma'nīni'n. Cristo Jesūs māpalalh por quintalaclē'i'ca'n. Lā' chuntza' Dios quincāmāpānūni'nī'ta'nī' quintalaclē'i'ca'n. ²⁵Chu a'nchī ixtapuhuān Dios, Jesucristo xtokohua'ca'ca. Xla' nīlh lā' chuntza' xla' xapakō'lh ixtalaclē'i'ca'n ixlihuākca'n a'ntīn takalhlaka'i' palh stu'ncua' Jesucristo xapakō'lh ixtalaclē'i'ca'n. Chuntza' tasu'yu que Dios huāk tzey a'ntū tlahua.

A'xni'ca' tūna'j ixnī Cristo, Dios ixpātī a'nchī ixtlahuacan a'ntūn tū' tzey. ²⁶Lā' chuhua'j Cristo nīnī't lā' cāmāpānūni'nī't huan ixtalaclē'i'ca'n ixlihuākca'n a'ntīn takalhlaka'i' palh stu'ncua' Jesucristo māpalakō'lh ixtalaclē'i'ca'n. Lā' chuntza' tasu'yu palh Dios tlahua xmān a'ntūn tzey.

²⁷Tinti' a'ntīn tzē naka'tla'jca'tzī na ixlacapūn Dios. Palh kalhatin cahuā ixtlōkentaxtūkō'lh ixley Dios, chuntza' tzē ixlika'tla'jca'tzilh. Tūla ka'tla'jca'tzīyāuj, como Cristo ū'tza' a'ntīn quincāmāpūtaxtūni'ta'nī' como lipāhuanāuj xla!. ²⁸Dios quincāmāpānūni'nī'ta'nī' quintalaclē'i'ca'n por ixpālacakata kalhlaka'i'yāuj que Jesucristo quincāmāpūtaxtūyāni', lā' a'yuj quina'n tū' tlōkentaxtūni'ta'u'j huan ley.

²⁹Ixtachi'xcuhui't Dios, xlaca'n tū' xmān israelitas. Lā' nā xlaca'n a'ntīn tū' israelitas nā ixtachi'xcuhui't Dios. ³⁰Dios xmān kalhatin. Xla' cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n ixlihuākca'n a'ntīn takalhlaka'i' que Jesucristo māpūtaxtūnu'n lā' a'yuj xlaca'n israelitas lā' a'yuj tū'.

³¹Huā'mā' tū' huanicu'tun que mākēnūmā'nauj huan ley. Como kalhlaka'i'yāujtza' que Jesucristo quincāmāpūtaxtūyāni', más xa'nca natlahuayāuj a'ntū lej tzey chu a'nchī huan huan ley.

Abraham ixliipāhuan Dios

4 Chuhua'j na'icchihuīna'n ixpālacakata Abraham, quimpapca'n quina'n israelitas. ¿Chichū līmāsputūnu'nī'ca

ixtalaclē'i'? ²Palh Abraham tzē ixtlōkentaxtūkō'lh cahuā a'ntū Dios ixuanī lā' palh chuntza' Dios ixlimāpānūni'lh ixtalaclē'i', chuntza' tzē ixlīka'tla'jca'tzilh Abraham. Lā' como tū' chuntza' lalh, tūlalh lika'tla'jca'tzilh. ³Ixtachihuīn Dios huan que Abraham ixlipāhuan Dios. Lā' ū'tza' Dios lilaktzī'lh que lej tzey Abraham. ⁴A'xni'ca' kalhatin chi'xcu' makscuja, xla' maxqui'can ixtatlaj. Lā' ixtatlaj xla' tū' hua'chi lē'ksajna'. Māpalacan como makscuja. Lā' ū'tza' lītā'mālacastuccan huā'mā!. ⁵Dios cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n xlaca'n a'ntīn talipāhuan Dios, lā' a'yuj nīn tuntū' tatlahuani't a'ntū xatzey na ixlacapūn Dios. Huā'mā' hua'chi lakatin lē'ksajna' a'ntū Dios māstā!. Lā' tū' hua'chi ixtatlajca'n a'ntū tatlajanī't. ⁶Lā' nā David lichihuīna'lh huā'mā!. Lichihuīna'lh a'nchī talipāxuhua a'ntī Dios cāmāpānūni'lh ixtalaclē'i'ca'n xmān hua'chi talakalhu'mān lā' tū' por tatlahuani't catūhuā a'ntūn tzey. ⁷Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'ntū hualh David:

Lej tapāxuhua xlaca'n a'ntīn
Dios cāmāsputūnu'ni'ni't lā'
cāxapani'ni't ixtalaclē'i'ca'n.

⁸Lej tapāxuhua xlaca'n a'ntī
Dios tū' caticāmāmāpalanilh
a'ntūn talaclē'n.

⁹Na'iccākalhasqui'ni'yāni'
catūhuā. ¿Chā hui'xina'n
puhua'nātit que Dios
cāmāsputūnu'ni' xmān a'ntī
cācircuncidarlicanī't chu a'nchī
ixtalanānca'n israelitas? Tū'
chuntza!. Nā Dios cāmāsputūnu'ni'
a'ntīn tū' cācircuncidarlicanī't.

Iccāhuanini'ta'ntza' que Abraham ixlipāhuan Dios, lā' ū'tza' Dios lilaktzī'lh que lej tzey Abraham. ¹⁰Lā' a'xni'ca' pātle'kelh huā'mā!, Abraham tūna'j ixcircuncidarlicanī't. ¹¹A'calistān circuncidarlica. Lā' huā'mā! lilakapascan que Abraham tzey na ixlacapūn Dios por ixpālacakata ixlipāhuan Dios, a'yuj tūna'j ixcircuncidarlican. Lā' chuntza' Abraham hua'chilh xatāta' de ixlihuākca'n a'ntī Dios cāmāpānūni'lh ixtalaclē'i'ca'n por ixpālacakata talipāhuan Dios, a'yuj tū' cācircuncidarlicanī't. ¹²Lā' nā hua'chilh xatāta' de a'ntī cācircuncidarlicanī't. Lā' tū' por ixpālacakata cācircuncidarlicanī't. Hua'chilh ixtāta'ca'n como chuntza' takalhlaka'i' xlaca'n chuntza'
hua'chi quimpapca'n Abraham kalhlaka'i'lh a'xni'ca' tūna'j ixcircuncidarlicanī't.

Dios tlōkentaxtūl h a'ntū ixuanī't

¹³Dios huanilh Abraham que namaxqui' huan quilhtamacuj, xla' lā' nā i'xū'yātā'natna!. Huanilh huā'mā' tū' por ixpālacakata Abraham a'kahuañna'ni'lh huan ley. Tū'
chuntza'. Dios huanilh huā'mā'
como Abraham ixkalhlaka'i'ni't que stu'ncua' a'ntū Dios ixuaninī't lā' ū'tza' lilaktzī'lh palh tzey.

¹⁴Dios hualh que nacāsicua'lanālī huan tachi'xuhui't. Lā' tū' por ixpālacakata tatlōkentaxtū huan ley. Tū' ū'tza' cālisicua'lanālīcan. Palh chuntza' cahuā, palh Dios ixcāsicua'lanālīlhx xmān xlaca'n a'ntīn tatlōkentaxtū huan ley,
chuntza' nīn tinti' ixsicua'lanālīca,

como tintí' tzē tlōkentaxtū huan ley. Lā' nā tū' ixcāsicua'l'anālīca nīn xlaca'n a'ntín takalhlaka'i'.

¹⁵Huan ley quincāmāsu'n'i'yāni' palh laclé'nāuj lā' ū'tza' litasqui'nī que napātini'nāuj. Palh tū' cahuāixa'nalh huan ley, tū' ixca'tziuj palh laclé'nāuj.

¹⁶A'ntí Dios cāsicua'l'anālī, ū'tunu'n a'ntín takalhlaka'i'. Dios cātlahuani' huā'mā' talakalhu'mān ixlihuākca'n a'ntín takalhlaka'i' chuntza' hua'chi Abraham a'yuj xlaca'n israelitas lā' a'yuj tū', pero takalhlaka'i'lh que stu'ncua' a'ntú huan Dios. Chuntza' Abraham hua'chilh xatāta' de quilihuākca'n a'ntín kalhlaka'i'yāuj. ¹⁷Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī Dios huanilh huan Abraham:

Quit iclacsacnī'ta'nī' lā' chuntza'
nala'ya' hua'chi xatāta'
de huan tachi'xcuhi'i't
de ixlihuāk xalanī'n nac
quilhtamacuj.

Lā' Abraham kalhlaka'i'lh a'ntú Dios hualh que ixtlōkentaxtūlh. Dios ū'tza' a'ntín tzē nacāmālakahuanichoko huan nīnī'n lā' xlā' nā cāmaxqui' ixquilhtamacujca'n a'ntín tūna'lj tahui'lāna'.

¹⁸Dios ixuanini'i Abraham que naka'lhī kalhatin ixcaman. Lā' Abraham kalhlaka'i'lh a'ntú ixuanini'i Dios. Lā' puhualh que stu'ncua', lā' a'yuj ixtasu'yū palh tūlahl ixlahl xatāta' de lhūhua' tachi'xcuhi'i't. Abraham kalhlaka'i'lh a'nchī ixuanican'i:
Mixū'yātā'natna' lej lhūhua'
natala.

¹⁹Lā' Abraham papatzintza' ixuanī't. Ixka'lhī hua'chi cien cā'ta. Lā' Sara,

a'ntī ipuscāt, to'kotzintza' ixuanī't para naka'lhī ixcaman. Lā' a'yuj lej papatzintza' ixtahuanī't, Abraham tū' pātza'nkālh de nakalhlaka'i' que Dios nacāmaxqui' kalhatin ska'ta!. ²⁰Tū' puhualh palh Dios tū' ixmaxqui'lh a'ntū huanilh. Xla' ā'chulā' ixkalhlaka'i' lā' ixmāka'tli' Dios. ²¹Xla' ixca'tzi palh Dios tzē natlahua a'ntū ixuanini'i't.

²²Abraham kalhlaka'i'lh que napātle'ke a'nchī Dios ixuanini'i't lā' ū'tza' Dios līmāpānūni'lh ixtalaclē'i'.

²³Huanmā' tū' tzol'kca xmān para que na'a'cnīni'nī'can Abraham. ²⁴Lā' nā tatzo'kni' para que quina'n tzē naca'tziyāuj que Dios nā quincāmāpānūni'yāni' quintalaclē'i'ca'n quina'n antī lipāhuanāuj Dios. Xla' ū'tza' a'ntí mālakahuanichokolh quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.

²⁵Dios macamilh Jesucristo para nanī por ixpālacata quintalaclē'i'ca'n. Lā' ā'calistān mālakahuanichokolh. Lā' ū'tza' Dios quincālimāpānūni'yāni' quintalaclē'i'ca'n.

Tū' caticāmāpātīnīca xlaca'n a'ntí Dios cāmāpānūni'nī't ixtalaclē'i'ca'n

5 Como quina'n kalhlaka'i'nī'ta'u' que Jesucristo tzē māpūtaxtūnu'n, Dios quincāmāpānūni'nī'ta'nī' como Dios quincāmāspūtu'nī'nī' por ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. ²Lā' como kalhlaka'i'yāuj que Jesucristo quincāmāpūtaxtūyāni', Dios quincālakalhu'manāni'. Lā' chuhua'j

pāxuhuayāuj como ca'tzīyāuj
palh na'a'nāuj nac a'kapūn a'nlhā
hui'lacha' Dios. ³Lā' nā līpāxūj
hui'lāna'u'j a'yuj pātīni'mā'nauj,
como ca'tzīyāuj que chuntza'
nasca'tāuj lilacatzucu napātīni'nāuj.
⁴Lā' palh lilacatzucu napātīni'nāuj,
chuntza' Dios nalīpāxuhua. Lā'
chuntza' ca'tzīyāuj palh nalaka'nāuj
Dios. ⁵Tū' catita'a'lxokouj.

Ixlistu'ncua' nalaka'nāuj xla!.

Huā'mā' xa'nca ca'tzīyāuj, como
u'cxca' tzīyāuj na qui'a'clhcunucca'n
a'nchī Dios lej quincāpāxqui'yāni'.
Huā'mā' quincāmā'u'cxca' tzīnīyāni'
huan Espíritu Santo. Lā' ū'tza' a'ntī
Dios quincālakmacamini'ta'nīl.

⁶Quina'n tūla catipūtaxtūj
māni' quē'cstu'ca'n. Lā' chuntza'
a'xnī'ca' chilh huan chi'chini' a'ntū
Dios i'lhcā'nīl, Cristo nīlh por
ixpālacata quintalaclē'i'ca'n. ⁷Nin
tinti' nīcu'tun por ā'kalhatin a'yuj
xla' kalhatin chi'xcu' a'ntī nīn tuntū'
tlahuani't. Chō'la nanī ā'kalhatin
por a'ntī lej tzeyā chi'xcu!. ⁸Lā'
Cristo nīlh por quimpālacataca'n
quina'n a'yuj lej malo ixuanī'ta'uj.
Chuntza' Dios līmāsu'yulh
palh lej quincāpāxqui'yāni'.

⁹Lā' chuhua'j como Cristo nīlh
por quimpālacataca'n, chuntza'
Dios quincāmāpānūni'nī'ta'nīl
quintalaclē'i'ca'n. Lā'
ū'tza' līca'tzīyāuj palh tū'
quinticāmālaclē'nini' a'xnī'ca'
nachin huan ā'xmān chi'chini'.

¹⁰Quina'n ixtā'ca'tza Dios
ixuanī'ta'uj. Lā' Dios quincātlahuani'
ixamigo, como Cristo, ixO'kxa'
Dios, nīlh por quina'n. Lā'
como quina'n ixamigo Dios lā'
como Cristo lakahuanchokopā,

ā'chulā' ca'tzīyāuj que Cristo
quincāmāktāyayāni' lā' chuntza'
tū' quinticāmālaclē'nini'. ¹¹Lā'
ū'tza' līpāxuhuayāuj como tū'tza'
Dios quinticāmālaclē'nini'. Lā'
nā līpāxuhuayāuj como Dios
quincātlahuani'ta'nīl ixamigo por
ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n
Jesucristo.

**Por ixpālacata Adán laclē'ncan
lā' por ixpālacata Cristo
tzē nalīpūtaxtucan**

¹²Xapū'la ixui' kalhatin chi'xcu'
a'ntī ixuanican Adán. U'tza' a'ntī
xapū'la lā' chū'cus tlahuah
talaclē'i'. Lā' por ixtalaclē'i'
ū'tza' līnīlh. Lā' chuhua'j ū'tza'
talīnīkō' huan tachi'xcuhui't
como ixlihuākca'n tatlahuani't
ixtalaclē'i'ca'n. ¹³A'xnī'ca'
Moisés tūna'j ixmaxqui' Dios
huan ley, huan tachi'xcuhui't
ixtatlahuamā'na a'ntūn tū' tzey.
Lā' a'yuj tūla ixuanican que xlaca'n
ixta'a'kapālhkāni't huan ley, como
tūna'j ixcāmaxqui'cani't huan ley,
xlaca'n ixtalaclē'ncus na ixlacapūn
Dios. ¹⁴Lā' chuntza' talīnīlh a'yuj
xlaca'n tū' tatlahuah chu a'cxtim
a'ntūn tlahuah Adán, a'xnī'ca' tū'
a'kuhāna'nīlh Dios. Por ixpālacata
Adán talaclah ixlihuākca'n
huan tachi'xcuhui't. Lā' Cristo
tū' chuntza' ixuanī't. Lej tzey
a'ntū cātlahuani'lh ixlihuāk huan
tachi'xcuhui't.

¹⁵Ixtu'ca'n lej xtuncnu'; tū' chu
lakatin. Adán tlahuah talaclē'i'. Lā'
ū'tza' ixlihuākca'n tachi'xcuhui't
talīnī. Dios ixcālakalhu'mankō'
huan tachi'xcuhui't. Lā' chuhua'j
tzē natapūtaxtu por ixpālacata

Jesucristo. Lā' ū'tza' hua'chi lē'ksajna' a'ntū Dios māstā'.
16 Xtunc a'ntūn tlahuallh Adán. Lā' xtunc a'ntūn tlahuallh Dios. Ixpālacata Adán, como tlahuallh talaclē'i', lā' ū'tza' ixtasqui'nī nacālímālaclē'nikō'can ixlihuākca'n tachi'xcuhui't. Lā' como Dios ixcālakalhu'man, lhūhua' a'ntīn cāmāpānūni'cani'ttza' ixtalaclē'i'ca'n. **17** Kalhatin a'ntī xapū'la lā' chū'cus tlahuallh talaclē'i'. Lā' ū'tza' Adán. Lā' ū'tza' talinikō' ixlihuākca'n tachi'xcuhui't. Lā' xtunc a'ntū tlahuallh ā'chā'tin chi'xcu' a'ntī huanican Jesucristo. Por ixpālacata Jesucristo, Dios cālakalhu'malh huan tachi'xcuhui't lā' Dios cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n lā' nā cāmaxqui' xasāsti' ixquilhtamacujca'n.

18 Chuntza' ixlihuākca'n nacāmālaclē'nikō'can por ixpālacata lakatin talaclē'i' a'ntūn tlahuallh Adán. Lā' nā chuntza' por ixpālacata tlahuaca catūhuā a'ntūn tzey, chuntza' ixlihuākca'n tzē nacāmāpānūni'can ixtalaclē'i'ca'n lā' tzē nataka'lhi xasāsti' ixquilhtamacujca'n. **19** Adán tū' a'kahuāna'ni'lh Dios lā' ū'tza' talilacelē'n ixlihuāk tachi'xcuhui't. Lā' Jesucristo, xla' a'kahuāna'ni'lh Dios lā' ū'tza' ixlihuākca'n tzē nacālímāpānūni'kō'can ixtalaclē'i'ca'n.

20 Dios māstā'lh huan ley. Lā' huā'mā' ley ā'chulā' māsu'yulh palh quina'n ixtlahuayāuj a'ntūn tū' tzey. Lā' a'yuj ā'chulā' ixtlahuayāuj a'ntūn tū' tzey, ā'chulā' Dios quincālakalhu'manāni'. **21** Xapū'la quilihuākca'n ixtlahuayāuj a'ntūn

tū' tzey. Lā' ū'tza' lītasqui'nī que nanikō'yāuj. Lā' chuhua'j como Dios lej lakalhu'mana'n, tzē naka'lhiyāuj xasāsti' quinquilhtamacujca'n para pō'ktu. Lā' Dios naquincāmāpānūni'yāni' quintalaclē'i'ca'n por ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.

A'ntīn tatā'tapa'ksī Cristo, xlaca'n tū'tza' cāmāpa'ksī a'ntū xako'hua'jua'

6 Lasā' kalhatin nahuan que mejor natlahuayāuj ā'chulā' a'ntūn tū' tzey lā' chuntza' ā'chulā' Dios nalakalhu'mana'n. **2** Huā'mā' quina'n tūla catihuáuj chuntza'. Quina'n makxtekni'ta'ujtza' natlahuayāuj a'ntūn tū' tzey. Tūlatza' natlahuata'kchokoyāuj a'ntūn tū' tzey. **3** Lā' hui'xina'n ca'tziyāl'tit que quilihuākca'n a'ntīn tapa'ksiyāuj con Cristo, chu lakatin lauj con xla'. Hua'chilh ixtā'nīni'ta'uj Cristo. **4** Lā' a'xni'ca' a'kpaxāuj, hua'chilh tā'tā'cnūyāuj Cristo. Lā' hua'chilh tā'lakahuanchokoni'ta'ujtza' con Cristo por ixlímāpa'ksin Dios quinTāta'ca'n. Lā' chuhua'j ka'lhiyāuj xasāsti' quinquilhtamacujca'n.

5 Lā' como chu lakatin tā'lani'ta'uj con Cristo chuntza' hua'chilh ixtā'nīni'ta'uj. Lā' como Cristo lakahuanchokolh, quina'n nā ka'lhiyāuj xasāsti' quinquilhtamacujca'n. **6** Ca'tziyāuj que taxtāpalini'ta'ujtza'. Xapū'la ixtlahuatlā'huanāuj a'ntūn tū' tzey. Lā' chuhua'j hua'chilh ixquincātā't axtokohua'ca'nī'ta'nī' con Cristo. Lā' chuntza' tzē nalatā'kchokoyāujtza' xtunc. Tū'tza' quincāmāpa'ksiyāni'

a'ntū xako'hua'jua!. ⁷Kalhatin a'ntī xanintza' tū'tza' tlhua a'ntūn tū' tzey. Lā' nā quina'n tū'tza' quincāmāpa'ksiyāni' a'ntūn tū' tzey. ⁸Hua'chilh ixtā'nīn'i'ta'uj Cristo, lā' hua'chilh ixtā'lakahuanchokonī'ta'ujtza' Cristo. ⁹Ca'tziyāuj que Cristo lakahuanchokolh. Lā' tū'tza' maktin catinīlh. Xla' natahui'la para pō'ktu. ¹⁰Cristo xmān maktin nīlh por ixtalaclē'i'ca'n huan tachi'xcuhui'l. Lā' chuhua'j Cristo huī!. Lā' xla' tlahuamā' ixtapuhuān Dios. ¹¹Calihui'lī'tit de que tū'tza' natlahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey. Ka'lhi'yā'tittza' xasāsti' minquiltamacujca'n por ixpālacata quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo. Lā' chuhua'j calatā'kchokotit chu a'nchī ixtapuhuān Dios.

¹²Tū'tza' catamakxtekitit nacātamāpa'ksiyāni' a'ntū ko'hua'jua!. Tū'tza' catlahua'tit a'ntū ixtapuhuān mimacni'ca'n a'ntūn tū' tzey. ¹³Tū' catamakxtekitit que mintapāstacna'ca'n nacāmātlahuiyāni' a'ntūn tū' tzey. Camakxtekitit que Dios nacāmāpa'ksiyāni!. Lā' como ka'lhi'yā'tittza' xasāsti' minquiltamacujca'n, catlahua'tit ixtapuhuān Dios. ¹⁴Tū'tza' nacāmāpa'ksiyāni' a'ntūn tū' tzey. Tū'tza' lipāhuanāuj huan ley. Lipāhuanāuj xmān ixtalakalhu'mān Dios.

A'ntū litalacasta cu a'ntīn tamakscuja

¹⁵A'yuj tū'tza' lipāhuanāuj huan ley, quina'n tūla tlahuayāuj a'ntūn tū' tzey. ¹⁶Hui'xina'n ca'tziyā'tit que palh ka'lhi'yā'tit kalhatin

jefe, ka'lhi natlahua'yā'tit a'ntū nahuan xla'. Lā' nā chuntza' xlaca'n a'ntīn tatamakxteka nacāmāpa'ksī a'ntū ko'hua'jua!, xlaca'n ka'lhi natlatlahua a'ntūn tū' tzey. Lā' a'ntīn tatlatlahua a'ntūn tū' tzey ka'lhi que natanī. Lā' xlaca'n a'ntīn tatamakxteka nacāmāpa'ksī Dios, xlaca'n natlatlahua a'ntūn Dios lacasqui'n. ¹⁷Lā' quit icmaxqui' pāxcatca'tzī Dios por mimpālacataca'n. Chuhua'j hui'xina'n tlahuapā'na'ntit a'ntūn cātamāsu'ni'ni' lā' a'ntū maklhtīni'ntit. Lā' tū'tza' cāmāpa'ksiyāni' a'ntūn ko'hua'jua!. ¹⁸Lā' como makxteknī'ta'ntittza' a'ntūn ko'hua'jua!, chuhua'j tlahuapā'cu'tunā'tit a'ntū xatzey. ¹⁹Chuntza' icchihuina'n quit para que hui'xina'n namāchekxiyā'tit. Xapū'la hui'xina'n tamakxtekitit que nacāmāpa'ksiyāni' a'ntū ko'hua'jua!. Lā' ā'chulā' ixtlahua'pā'na'ntit a'ntū ko'hua'jua!. Lā' chuhua'j catamakxtekitit que Dios nacāmāpa'ksiyāni!. Lā' ā'chulā' natlahuatēlha'yā'tit a'ntū lej tzey.

²⁰Xapū'la a'xnī'ca' ixcmāpa'ksiyāni' a'ntū xako'hua'jua!, hui'xina'n tūla ixtlahuayā'tit a'ntūn tzey.

²¹Chuhua'j līmāxana'nā'tit a'ntū ixtlahua'yā'tit xapū'la, nīn tuntū' ixlimaclacasqui'nā'tit. Lā' a'ntī tatlatlahua huā'mā!, xlaca'n natanī. ²²Lā' chuhua'j como Dios cāmāpa'ksiyāni' hui'xina'n, chuntza' taxtunquīn'i'ta'ntit de a'ntū ko'hua'jua!. Lā' chuhua'j tzētza' natlahua'yā'tit a'ntūn tzey. Lā' ka'lhi'yā'tittza' xasāsti'

minquilhtamacujca'n a'ntū para pō'ktu.²³ Xlaca'n a'ntī cāmāpa'ksí a'ntū ko'hua'jua', xlaca'n natamaklhtīni'n a'ntū hua'chi ixtatlaajca'n, lā' ū'tza' huan līnīn. Dios quincāmaxqui'yāni' a'ntū hua'chi lē'ksajna', lā' ū'tza' xasāsti' quinquilhtamacujca'n a'ntū para pō'ktu. Ixlihuākca'n a'ntīn takalhlaka'l que quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo tzē māpūtaxtūnu'n, xlaca'n cāmaxqui'can xasāsti' ixquiltamacujca'n para pō'ktu.

A'ntū litalacastuca huan puscāt a'ntīn tapūchahualhtza'

7 Hui'xina'n tā'timīn, lakapasā'tit huan ley. Ca'tziyā'tit que kalhatin chi'xcu' natlahua a'ntū huan huan ley, līhuan lahuī' nac quilhtamacuj. Lā' a'xnī'ca' xla' nīnī'ttza', huan ley tū'tza' māpa'ksí.² Lā' kalhatin puscāt a'ntīn tapūchahuani'ttza', xla' ka'lhī ixkōlu' līhuan huan chi'xcu' lahuī' nac quilhtamacuj. Chuntza' huan huan ley. Lā' palh huan chi'xcu' nī, lā' chuntza' huan puscāt tū'tza' ka'lhī ixkōlu'. Chuntza' huan huan ley.³ Lā' palh huan puscāt ka'lhī ixmakchi'xcu' lā' palh ka'lhicus ixkōlu', chuntza' xla' tlahua talākalhi'n. Lā' palh nī ixkōlu', huan ley namakxteka natapūchahuapala. Lā' xla' a'yuj tapūchahuapala, chuntza' tū' tlahua talākalhi'n.

⁴Lā' hui'xina'n tā'timīn, hua'chilh ixnīnī'ta'ntit con Cristo. Lā' ū'tza' litapalalhtza' a'ntū ixlaclipinā'tit chu a'nchī huan ley. Lā' chuhua'j huan ley tū'tza' cāmāpa'ksiyāni'. Chuhua'j tapa'ksiyā'tit con Cristo.

Lā' xla' lakahuanchokoni'ttza'. Lā' tzētza' nalatahui'la'yā'tit chu a'nchī Dios lacasqui'n.⁵ A'xnī'ca' tūna'j tapa'ksiyāuj con Dios, quina'n ixlatlā'huanāuj chu a'nchī xako'hua'jua' quintapāstacna'ca'n. Lā' a'xnī'ca' lakapasui ixley Dios, ā'chulā' ixtlahuayāuj talacle'j'i. Lā' a'ntīn tatlahua huā' tamā'na catūhuā, xlaca'n natani'.⁶ Lā' chuhua'j huan ley tū'tza' quincāmāpa'ksiyāni', como hua'chilh tā'nīnī'ta'ujtza' Cristo. Xapū'la ixquincātas āmākalhlaka'i'nīyāni' huan ley. Chuhua'j a'kahuāna'nī'yāuj Dios como ka'lhīyāuj xasāsti' quinquilhtamacujca'n. Lā' ū'tza' litlahuacu'tunāuj ixtapuhuān Dios.

Huan tachi'xcuhui'tixa'cstuca'n tūla tamakxteka antūn tū' tzey

⁷Tzēlasā' hui'xina'n nahua'nā'tit que tū' tzey huan ley. Chuntza' tū' stu'ncua!. Huan ley quincāmāsu'nī'yāni' a'nchī huanī't huan talacle'j'i. Huan ley huan:

Tū' tilakca'tzana' a'ntū ixla' ā'chā'tin.

Lā' ū'tza' lica'tziyāuj que ū'tza' huā'mā' talacle'j'i.⁸ Lā' a'xnī'ca' icca'tzilh huā'mā' līmāpa'ksin, ā'chulā' xa'iclaclca'tzan a'ntū ixla' ā'chā'tin. A'xnī'ca' tūna'j ixlakapascan huan ley, tū' ixca'tzicān a'nchī huanī't huan talacle'j'i.⁹ A'xnī'ca' tūna'j xa'icmāchekekxi huan ixley Dios, quit xa'icpuhuan palh xa'nca xa'iclatlā'huan. Lā' a'xnī'ca' icmāchekekxi huan ixley Dios, icca'tzilh palh xa'iclaclē'n na ixlacapūn Dios. Lā' chuntza'

Dios naquimāpātīnī. ¹⁰Huan ley quincāmāsuni'nī'ta'nī' para que lilacatejtìn natahui'layāuj. Lā' quit quimāsu'nī'lh huan ley que xa'iclaclē'n lā' ū'tza' Dios ixquilimālaclē'nīlh.

¹¹Qui'a'kxokoca por ixpālacata talaclel'i. U'tza' iclīpuhualh quit que tzē ictlōkentaxtūkō' ixley Dios. Huan ley quimāsu'nī'lh que Dios naquimālaclē'nī por ixpālacata quintalaclē'i', como tūlalh ictlōkentaxtūkō'lh huan ley.

¹²Ixley Dios lej tzey. Lā' tzey huāk a'ntū huan ley māpa'ksī. ¹³A'yuj ixley Dios lej tzey, ū'tza' huā'mā' a'ntū quimāsu'nī'lh palh xa'iclaclē'n. Lā' nā quimāsu'nī'lh palh lej ko'hua'jua' a'ntū xa'ictlahuamā' lā' ū'tza' ixquilimāpātīnīlh Dios.

¹⁴Ca'tzīyāuj que huan ley ixla' Dios lā' lej tzey. Lā' quit tū' tzey xa'icuani'i' como xa'ictlahua a'ntūn tū' tzey, chuntza' hua'chi ixlihuāk huan tachi'xcuhuī't. ¹⁵Quit tū' xa'icmāchekxī a'ntū xa'ictlahua. A'yuj quit tū' xa'ictlahuacu'tun a'ntūn tū' tzey, ū'tza' xa'ictlahua. Lā' a'yuj quit xa'ictlahuacu'tun a'ntūn tzey, lā' tū' xa'ictlahua. ¹⁶Lā' como quit tū' xa'ictlahuacu'tun a'ntūn tū' tzey, ū'tza' litasuyu palh quit xa'icpuhuan lej xatzey huan ley. ¹⁷Lā' a'yuj quit tū' xa'ictlahuacu'tun a'ntūn tū' tzey, huan xako'hua'jua' quintapāstacna' ū'tza' ixquimātluhui a'ntūn tū' tzey. ¹⁸Xa'icca'tzī que quit quē'cstu tūla xa'ictlahua a'ntūn tzey. Lā' ū'tza' tūla xa'ictlahua a'ntūn tzey, a'yuj chuntza' xa'ictlahuacu'tun a'ntūn xatzey. ¹⁹Lā' a'yuj xa'ictlahuacu'tun a'ntūn tzey,

chuntza' tū' xa'ictlahua. Lā' a'yuj tū' xa'ictlahuacu'tun a'ntūn ko'hua'jua', chuntza' xa'ictlahua. ²⁰Hua'chilh quintapāstacna' xako'hua'jua' a'ntū ixtlahuamā' a'ntūn tū' tzey, lā' hua'chilh tū' quit, como quit tū' xa'ictlahuacu'tun a'ntūn ko'hua'jua'.

²¹Pō'ktu chuntza' ixuani'i'. A'xnī'ca' quit xa'ictlahuacu'tun a'ntūn tzey, xmān tzē xa'ictlahua a'ntūn tū' tzey. ²²Quit xa'nca xa'icca'tzī que lej tzey ixley Dios. Lā' xa'iclīpāxuhua a'xnī'ca' icpāstacli huā'mā' ley. ²³Lā' a'yuj xa'ictlahuacu'tun a'ntū huan ixley Dios, hua'chi ā'lakatin limāpa'ksīn ixmāpa'ksīmā' quimacni'. Huā'mā' limāpa'ksīn ixtā'ca'tza ixley Dios. Quit hua'chilh xatachi'n xa'icuani'i', como tūla xa'icmakxteka de ictlahua a'ntūn tū' tzey.

²⁴Icxantila quit. Tūla xa'icpūtaxtu de ixlimāpa'ksīn a'ntūn tū' tzey. Lā' ītichū tzē namāpūtaxtū kalhatin de huan limāpa'ksīn a'ntūn ko'hua'jua'? ²⁵Dios ū'tza' a'ntīn tzē namāpūtaxtūnu'n por ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Xapū'la quimacni' ixtlahuacu'tun a'ntū ixlacasqui'n huan xako'hua'jua' līmāpa'ksīn, a'yuj quit xa'ictlōkentaxtūcu'tun ixley Dios. Lā' chuhua'j Dios quimāpūtaxtūni'i de huā'mā' līmāpa'ksīn. Lā' ū'tza' iclīmaxqui' Dios pāxcatca'tzī.

**Huan Espíritu Santo cāmaxqui'
xasāsti' ixquiltamacujca'n
a'ntīn takahlaka'i'**

8 Lā' chuhua'j tū'tza'
caticāmālaclē'nīlh Dios
xla'ca'n a'ntīn talipāhuan Cristo
lā' talatlā'huan chu a'nchī

ixtapuhuān huan Espíritu
 Santo lā' tū'tza' talatlā'huan
 chu a'nchī ixtapāstacna'ca'n
 ko'hua'jua'. ²Lā' huan Espíritu
 Santo ka'lhī limāpa'ksin. Lā'
 ū'tza' tzē cálimaxqui' xasāsti'
 ixquilhtamacujca'n a'ntīn
 takalhlaka'i' que Cristo Jesús
 māpūtuxtūnu'n. Lā' quilakmāxtulh
 de huan xako'hua'jua' límāpa'ksin
 a'ntū ixquimātlahuī a'ntūn tū'
 tzey. Lā' chuntza' Dios tū'tza'
 quintimālaclē'nilh. ³Ixley Dios tūla
 catimāpūtuxtūlh catihuā, como
 tintī' a'ntīn tzēn tlōkentaxtūkō'
 huanmā' ley. Dios tlahuahl a'ntū
 tūla tlahuah huan ley. IxO'kxa'
 macamilh para namāpānū huan
 talaclē'i!. Lā' a'xni'ca' milh,
 ixtasu'yu hua'chi kalhatin de
 quina'n. Xmān xla' tū' tlahuah
 a'ntūn tū' tzey hua'chi quina'n. Xla'
 māpalalh a'ntū quina'n ixlaclē'nāuj.
 Lā' chuntza' quincālímāpūtuxtūni'
 de huan xako'hua'jua' límāpa'ksin
 a'ntū ixquincāmātlahuīyāni'
 a'ntūn tū' tzey. ⁴Lā' chuntza'
 līlatlā'huanāujta' chu a'nchī
 ixley Dios como tlahuayāuj a'ntūn
 quincāmāca'tzinīyāni' huan Espíritu
 Santo. Lā' tū'tza' latlā'huanāuj
 chu a'nchī xako'hua'jua'
 quintapāstacna'ca'n.

⁵A'ntīn tlahuacu'tun chu a'nchī
 xako'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n,
 xlaca'n talē'ca'a'n tlahuah a'ntūn
 tū' tzey. Lā' a'ntīn tlahuacu'tun
 a'ntū cāmāpuhuanī huan Espíritu
 Santo, xlaca'n talē'ca'a'n tlahuah
 a'ntū lacasqui'n Dios. ⁶A'ntīn
 talatlā'huan chu a'nchī xako'hua'jua'
 ixtapāstacna'ca'n, xlaca'n
 nacāmālaclē'nī Dios. Lā' a'ntīn

talatlā'huan chu a'nchī ixtapuhuān
 Dios, xlaca'n taka'lhī xasāsti'
 ixquilhtamacujca'n lā' tza'ta'ta'
 ixa'clhcunucca'n. ⁷Huāk ixtā'ca'tza
 Dios a'ntīn talatlā'huan chu a'nchī
 xako'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n.
 Tū' tlahuah a'ntū huan ixley
 Dios. Lā' a'yuj ixtatlahuacu'tulh,
 tūlalh ixtitatlahualh. ⁸Lā' a'ntīn
 talatlā'huan chu a'nchī xako'hua'jua'
 ixtapāstacna'ca'n, xlaca'n tūla
 tamāpāxuhuī Dios.

⁹Hui'xina'n tū'tza'
 latlā'hua'nā'tit chuntza'.
 Hui'xina'n latlā'hua'nā'tittza'
 chu a'nchī ixtapuhuān huan
 Espíritu Santo, como huan
 Espíritu Santo cātā'lahui'lāni'
 hui'xina'n. Lā' a'ntīn tū' taka'lhī
 huan Espíritu Santo, xlaca'n
 tū' tatapa'ksī con Cristo. ¹⁰Lā'
 quina'n, Cristo quincātā'lahui'lāni'.
 Quimacni'ca'n natanī, como
 quilihuākca'n tlahuani'ta'u'j
 talaclē'i!. Lā' a'yuj quimacni'ca'n
 natanī, quina'n ka'lhiyāuj xasāsti'
 quinquilhtamacujca'n, como
 Dios quincāmāpānūni'nī'ta'ni'
 quintalaclē'i'ca'n. ¹¹Dios
 mālakahuanichokoni't Jesús.
 Lā' a'yuj nanīyāuj, Dios
 naquincāmālakahuanichokoyāni'
 quina'n como huan Espíritu Santo
 quincātā'lahui'lāni'.

¹²Lā' chuhual'j tā'timīn, tū'tza'
 catlahuāuj hua'chi xapū'la a'ntū
 xako'hua'jua' quintapāstacna'ca'n.
¹³A'ntīn talatlā'huan chu a'nchī
 xako'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n,
 Dios nacāmālaclē'nī. Lā' a'ntīn
 tamakxteknī'ttza' natatlahuah
 chu a'nchī xako'hua'jua'
 ixtapāstacna'ca'n, como huan

Espíritu Santo cāmaktāya, xlaca'n
para pō'ktu natalatahui'la.

¹⁴Ixlihuākca'n a'ntīn tatlahua
a'ntū cāmāpuhuanī huan Espíritu
Santo, xlaca'n huāk ixcamana' Dios.
¹⁵Chuhua'j ka'lhiyāuj huan Espíritu
Santo. Lā' tū'tza' jicua'nī'yāuj
Dios, hua'chi kalhatin mozo a'ntī
ca'tzanca'tzī ixjefe. Ca'tziyāuj
que quina'n ixcamana' Dios. Lā'
ū'tza' tzē nalihuaniyāuj: "Dios
quinTāta'ca'n". ¹⁶Huan Espíritu
Santo quincāmāca'tziniyāni' palh
quina'n ixcamana' Dios. ¹⁷Lā' como
quina'n ixcamana' Dios, chuntza'
quina'n namaklhtini'nāuj a'ntū
Dios nacāmaxqui' ixcamana'. Lā'
a'ntū maxqui'can Cristo nā quina'n
quilaca'n nala. Cristo lej pātini'lh.
Lā' nā chuntza' quina'n ka'lhi que
napātini'nāuj. Lā' chuntza' a'ntū
namaxqui'can Cristo, lā' nā ū'tza'
naquincātamaxqui'yāni'.

¹⁸Chuhua'l jej pātini'mā'nauj. Lā' ā'calistān a'xni'ca' napāxuhuayāuj nac a'kapūn nahuanāuj que tū' dej pātini'u{j. Chuntza' icpuhuān quit. ¹⁹Ixlihuāk a'ntū a'nan nac quilhtamacuj dej tak'a'l'hīmā'nā hasta que Dios namāsu'yū a'ntī ixcamana'. ²⁰Ixlihuāk a'ntū a'nan nac quilhtamacuj ka'l'hī que natamasa. Chuntza' Dios māpa'ksinīlh. Lā' Dios puahuānīt que nalacāxtlahuapala. ²¹Dios namāsastī'kō' ixlihuāk a'ntū a'nan nac quilhtamacuj a'xni'ca' nacāmaxqui' ixcamana' a'ntū dej xalactzey. ²²Ca'tziyāuj que ixlihuāk huan quilhtamacuj hua'chilh ixua'ntli'jli hua'chi kalhatin puscāt a'xni'ca' nalacatuncuitza' ixcaman. ²³Lā' a'yui quina'n

ka'lhīyāujtza' huan Espíritu Santo,
hua'chilh nā ixua'ntli'jui como
ka'lhimā'nauj hasta que a'xni'ca'
Dios naquincāmāsastī'nī'yāni'
quimacni'ca'n lā' nā namāsu'yu
que quina'n ixcamana' Dios. Lā'
ka'lhimā'nauj hasta que a'xni'ca'
Dios nacāmaxqui' ixcamana' a'ntū
lej xalactzey. ²⁴Como quina'n
quincātamāpūtaxtūni'ta'nī'tza',
ka'lhimā'naujcus a'ntū Dios
naquincāmaxqui'palayāni' a'ntū
lactzey. Palh kalhatin ka'lhitza'
catūhuā, xla! tū'tza! ka'lhimā'
huā'mā!. Lā' como sputacus a'ntū
Dios naquincāmaxqui'yāni', lā' ū'tza'
ka'lhimā'nauj. ²⁵Lā' como ca'tziyāuj
que Dios naquincāmaxqui'yāni'
a'ntūn tūna'j ka'lhiyāuj, chuntza'
lilacatzucu ka'lhimā'nauj.

²⁶Lā' huan Espíritu Santo quincāmaktāyayāni' a'xni'ca' tūla tlahuayāuj a'ntū tasqui'nī natlahuayāuj. A'xni'ca' kalhtō'ka'yāuj, quina'n tū' ca'tzīyāuj a'ntūn tasqui'nī nasqui'ni'yāuj Dios. Lā' huan Espíritu Santo quincāmāca'tzinīyāni' a'ntū tasqui'nī nasqui'ni'yāuj. Lā' nā quincāmā'u'cxca'tzinīyāni' a'ntūn tūla lichihiuña'nāuj. ²⁷Lā' Dios cālaktz'i'n qui'a'clhcunucca'n. Lā' xla' māchekxi' a'ntū quincāmā'u'cxca'tzinīyāni' huan Espíritu Santo, como huan Espíritu Santo squi'n chu a'nchī ixtapuhuān Dios. Lā' huan Espíritu Santo squi'ni' Dios por quina'n, como quina'n tapa'ksiyāuj con Dios.

Ixlihuāk nalitaxtuyācha' para ixtachi'xcuhuī't Dios

²⁸Quina'n ca'tzīyāuj que ixlīhuāk
a'ntū quincāpātle'keni'yāni',

ixlihuāk nalitaxtuyācha' a'ntū
lej tzey para quilihuākca'n
a'ntī pāxqui'yāuj Dios. Dios
quincāta'sani'nī' chu a'nchī
ixpātunca'tzi como lacasqui'n
que nalayāuj lej lactzey chu
a'nchī ixtapuhuān. ²⁹Xapū'lā
Dios ixquincālakapasāni'
quina'n a'ntī ixcamana!. Lā'
ixquincātlahuacu'tunāni' xalacuan
hua'chi Jesucristo, ixO'kxa' Dios.
Lā' chuntza' Jesucristo xla' hua'chi
quimpuxcu'ca'n quilihuākca'n
tā'timīn. ³⁰Dios quincāta'sani'nī'
como ixpuhuani't pū'la de
quina'n. Lā' quincāmāpānūni'nī'
quintalaclē'i'ca'n. Lā' xla'
natā'latahui'layāuj nac a'kapūn.

³¹Lā' chuhua'lj como Dios
quincātlahuani'ni'ta'nī' ixlihuāk
huā'mā', ca'tziyāuj que
tūlalh quinticātatlahjani' a'ntī
quincātatā'lāsta'layāni' como
Dios pō'ktu quincāmaktāyamā'nī'.
³²Dios, a'yuj lej ca'tzani'lh,
macamilh ixO'kxa' para nanī
por quimpālacataca'n. Lā' como
chuntza' Dios māstā'lh ixO'kxa',
chuntza' ca'tziyāuj que Dios
naquincāmaxqui'yāni' ixlihuāk
chu a'ntū namaclacasqui'nāuj.
³³Dios quincāta'sani'nī'ta'nī' lā'
xapakō'ni'ttza' quintalaclē'i'ca'n.
Lā' chuntza' nīn tinti' a'ntī tzē
naquincālē'ksa'nīni'nāni'. ³⁴Nīn
tinti' tzē naquincāmālaclē'nīyāni',
como Cristo māpalakō'lh
quintalaclē'i'ca'n a'xnī'ca' nīlh.
Lā' nā xla' lakahuanchokolh. Lā'
hui'lacha' na ixpātūcāna'lj Dios.
Lā' squi'nī'mā' Dios por quina'n.
³⁵Cristo pō'ktu quincāpāxqui'yāni'.
Lā' a'yuj pātini'nāuj, lā' a'yuj

tamatckhuyīnī'ta'u, lā' a'yuj
quincātamacaputzayāni' lā' a'yuj
tū' ka'lhiyāuj a'ntū nahua'yāuj, lā'
a'yuj tū' ka'lhiyāuj quilu'xu'ca'n, lā'
lā' a'yuj scalana'lj hui'lāna'u, lā'
a'yuj quincātamaknīcu'tunāni',
Cristo pō'ktu quincāpāxqui'yāni'.

³⁶Tatzo'knī' na ixtachihuīn Dios:
Como ictapa'ksiyāuj con hui'x
quincātamaknīcu'tunāni'.
Quina'n hua'chi borregos a'ntū
nacāmaknīcan.

³⁷Lā' a'yuj
quincātapātle'keni'kō'mā'nī'
ixlihuāk huā'mā', ixlihuāk
nalitaxtuyācha' a'ntū lej tzey para
quina'n. Lā' chuntza' hua'chilh
quina'n natlajana'nāuj, como
Cristo quincāpāxqui'yāni' lā'
quincāmaktāyayāni'. ³⁸Quit
icca'tzī que Dios pō'ktu
quincāpāxqui'yāni' a'yuj nanīyāuj
lā' a'yuj hui'lāna'u. Lā' nīn tinti'
tzē naquincāmāmakxtekēyāni'
Dios, nīn ángeles, lā' nīn a'ntīn
taka'līhī limāpa'ksin, lā' nīn
tuntū' a'ntū a'nān, lā' nīn tuntū'
a'ntū na'a'nampala. ³⁹Tuntū'
tzē naquincāmāmakxtekēyāni'
Dios nīn tuntū' a'ntū hui'lacha'
nac a'kapūn, lā' nīn tuntū'
a'ntū hui' nac quilhtamacuj.
Ca'tziyāuj que Dios pō'ktu
quincāpāxqui'yāni' como ū'tza'
huā'mā' a'ntū quincāmāsu'nī'nī'
quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo.

Dios cālacsaci huan israelitas
para natala ixtachi'xcuhui't Dios

9 Stu'ncua' a'ntū
na'iccāhuaniyāni'. Lā'
tū' icca'a'kxokomā'nī' como
quit ictapa'ksī con Cristo. Lā'

huan Espíritu Santo laktzī'n qui'a'clhcunuc lā' ca'tzī que stu'ncua' a'ntū na'icuan. ²Quit iccālilakaputza quintā'israelitas hasta quinca'tzani' qui'a'clhcunuc, como xlaca'n tū' takalhlaka'i' Jesucristo. ³Quit xa'icpātini'lh por ixpālacataca'n quintā'israelitas lā' xa'ictaxtunquīni'lh de Cristo palh chuntza' cahuā tzē ixtalipūtaxtulh quintā'israelitas. ⁴Huan israelitas xlaca'n i'xū'yātā'natna' Israel. Dios cālacsaci para nacātlahua ixtachi'xcuhui't. Lā' Dios cāmāsu'ni'lh ixlīmāpa'ksin. Lā' Dios chuntza' līlacāxui'lilh lakatin convenio. Lā' cāmaxqui'lh huan ley. Lā' cāmāsu'ni'lh a'nchī natalimācā'tanī. Lā' cāhuanilh catūhuā a'ntū lej tzey a'ntū nacātlahuani' xlaca'n. ⁵Lā' xlaca'n ixnapapanaca'n huan israelitas a'ntīn tahui'lāna' chuhua'j. Lā' Cristo, a'xnī'ca' milh nac quilhtamacuj, pu'nli hua'chi israelita. Lā' Cristo māni' ū'tza' Dios a'ntī māpa'ksini'nkō'. Lā' ū'tza' māka'tli'can para pō'ktu. Amén.

⁶Tūla huancan que Dios tū' tlökentaxtulh a'ntū cāhuanilh huan israelitas makāntza'. Dios tū' cālacsaci ixlihuākca'n huan israelitas. Lā' nā tū' ixlihuākca'n takalhlaka'i'nīl Cristo. Lā' chuntza' tū' ixlihuākca'n israelitas ixtachi'xcuhui't Dios. ⁷Lā' tū' ixlihuākca'n huan i'xū'yātā'natna' Abraham, tū' huāk ixtacama'n Dios. Lej makāntza' Dios huanilh Abraham:

Ixtacama'n Dios natala a'ntī ixtacama'n mi'o'lkxa' Isaac, lā' nā i'xū'yātā'natna' Isaac.

⁸A'ntū iccāhuanimāni' ū'tza' huā'mā: Huan israelitas tū' huāk ixtacama'n Dios, xmān a'ntīn takalhlaka'i' ixquilhtamacujca'n chu a'nchī hualh Dios. ⁹Lā' ū'tza' a'ntū Dios huanilh Abraham makāntza': Huan chi'chini' a'ntū talhcān, quit na'ictlōkentaxtū a'ntū icuaniyāni'. Mimpuscāt, Sara, naka'lhi kalhatin ixtacama'n xachi'xcu'.

¹⁰Lā' chuhua'j ā'tāpātin huampala. Jacob lā' Esaú a'ntī ixtacama'n Rebeca xmān kalhatin ixtāta'ca'n. Lā' ū'tza' a'ntī Isaac, quimpapca'n. ¹¹Lā' a'xnī'ca' tūna'j ixtalacatuncui huan camana', Dios lacsaci kalhatin chu a'nchī ixtapuhuān māni' xla'. Tū' lacsaci por a'ntūn tatlahualh huan camana', como tuntū'na'j ixtatlahua a'ntū ko'hua'jua' nīn a'ntūn tzey. ¹²Lā' Dios huanilh Rebeca:

Huan xastancu namāpa'ksī ipuxcu'.

¹³Lā' nā tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Quit lej xa'icpāxqui' Jacob. Lā' Esaú tū' lej xa'icpāxqui'.

¹⁴Chō'la catihuā nahuan que tū' tzey a'nchī līlacsacna'n Dios, como xmān kalhatin lacsaca lā' ā'kalhtin tū'. Iccāhuaniyāni' que a'ntū tlhua Dios xla' huāk tzey. ¹⁵Dios huanilh Moisés:

Na'iccālakalhu'man chu a'ntī na'iccālakalhu'mancu'tun.

¹⁶A'makapatzin tapuhuan que Dios nacālakalhu'man xlaca'n xmān por ixpālacata xlaca'n talacasqui'n. A'makapitzin tapuhuan que Dios nacālakalhu'man como xlaca'n lej tzey a'ntūn tatlahua. Tū'

chuntza'. Dios cālakalhu'man a'ntī cālakalhu'mancu'tun. ¹⁷Lā' nā tatzo'kni' na ixtachihuín Dios a'nchī huanica huan rey xala' nac Egipto. Dios huanilh:

Quit iclīmānūni' milirey, como quit xa'icmāsu'yucu'tun quilimāpa'ksin a'xnī'ca' hui'x quintā'lātlahua'ya'.

Lā' chuntza' huan tachi'xcuhui't xalani'n na ixlihuāk huan quilhtamacuj, xlaca'n nataca'tzī a'ntū quit tzē na'ictlahua.

¹⁸Chuntza' tasu'yu que Dios cālakalhu'man a'ntīn cālakalhu'mancu'tun. Lā' makapitzin a'ntīn tū' ta'a'kuhāna'nī'cu'tun Dios, xlaca'n Dios cāmakxteka que xlaca'n más lacxumpi catalalh.

¹⁹Tzēlasā' kalhatin nahuan: "Palh Dios chuntza' tlahuá, ɬa'chī' quincāliyāhuayāni'? Palh Dios huan a'nchī nala kalhatin chi'xcu', chuntza' natachoko. Lā' tūlalh catitaxtāpalilh". ²⁰Palh kalhatin chuntza' ixquihuanilh, quit xa'icuanilh: "Hui'x xmān kalhatin chi'xcu'. Lā' ɬchichū puhua'na' palh tzē natā'lāhuani'ya' Dios?" Huan xālu de ti'ya't tū' chuntza' kalhasqui'nī huan lhta'mana' a'ntī tlahuah: "ɬA'chī' quintla'hua' chuntza'?" ²¹Huan lhta'mana' tzē natlahua de ti'ya't chu a'ntū xla' lacasqui'n. Chu ū'tza' con huan pūtlū'n tzē natlahua lakatin xālu a'ntū lej tzēhuani't lā' lakatin xālu a'ntūn tū' tzēhuani't.

²²Lā' nā chuntza' Dios lej lilacatzucu ixcāpātīni' xlaca'n a'ntī ixtatlahuamāl'na a'ntūn tū' tzey.

Lā' a'yuj Dios ixmāsu'yucu'tun palh ixka'kchā'n por ixpālacata huan talaclé'i', lā' a'yuj ixmāsu'yucu'tun palh ixka'lhi limāpa'ksin para nacāmāpātīni, lā' a'yuj ixtasqui'nī que natapātīni'n, Dios ixcāpātīni' xlaca'n. ²³Lā' nā Dios ixmāsu'yucu'tun palh xla' lej tzey. Chuntza tasu'yu como Dios quincālakalhu'mani' lā' quincālacāxtlahuani'ta'nī' para nachā'nāuj nac a'kapūn. ²⁴Dios quincāta'sani'nī'ta'nī' quina'n a'ntī israelitas lā' nā xlaca'n a'ntīn tū' israelitas. ²⁵Tatzo'kni' na ixtachihuín Dios a'nlhā tzo'kli Oseas a'ntū hualh Dios:

A'ntīn tū' quintachi'xcuhui't ixtahuani't, na'iccāmāpācuhi quintachi'xcuhui't.

Lā' huan tachi'xcuhui't a'ntīn tū' ixcāpāxqui'can quit na'iccāpāxqui' xlaca'n.

²⁶Lā' a'nlhā cāhuanica: "Hui'xina'n tū' quintachi'xcuhui't", xlaca'n nacāmāpācuhi can ixcamana' Dios a'ntī xalakahuan.

²⁷Tatzo'kni' na ixtachihuín Dios a'ntū hualh Isaías ixpālacataca'n huan israelitas. Xla' hualh:

A'yuj huan israelitas xlaca'n lachlūhua' hua'chi huan cucuj a'ntū hui' nac mar, pero tū' ixlihuākca'n catitapūtaxtulh, xmān macsti'na'j.

²⁸Lhūhua' tachi'xcuhui't nacāmāpātīni'can a'xnī'ca' Dios nacāmālaclē'nī huan ɬxmān chi'chini'.

Lā' tū' catitakoxilh.

²⁹Lā' nā Isaías chuntza' huampā': Dios ka'lhi ixlihuāk limāpa'ksin.

Palh xla' tū' ixcāmakxtekli
natalatahui'la makapitzin,
quilihuākca'n quina'n
ixníkō'uj chuntza' hua'chi
taníkō'lh xalanī'n nac
Sodoma lā' Gomorra.

Huan israelitas tū'
ixtakalhlaka'i'cu'tun huan
xatzey tachihuīn

³⁰Lā' nā chuntza' xlaca'n a'ntin
tū' israelitas. A'yuj xapū'la tū'
ixtaputza a'nchī lactzey natalila
na ixlacapūn Dios, chuhual'j Dios
cāmāpānūni'nī't ixtalaclē'i'ca'n como
xlaca'n takalhlaka'i'lh que Jesucristo
cāmāpūtaxtū. ³¹Lā' huan israelitas
talihui'lilh takalhlaka'i' huan ley
como tapuhualh que chuntza' Dios
nacālaktzi'n xalacuan. Lā' xlaca'n
tūlalh tatlahualh para que tzey natala
na ixlacapūn Dios. ³²Lā' ɬa'chī'?
Como xlaca'n talacu'tulh lactzey
na ixlacapūn Dios por ixpālacata
a'ntū mānī' xlaca'n ixtatlahua.
Pero chuntza' tūla. Xlaca'n tū'
takalhlaka'i'cu'tulh que Jesucristo
tzē māpūtaxtūnu'n. Lā' xmān ū'tza'
a'ntin tzē māpūtaxtūnu'n. Hua'chilh
ta'a'kche'kxlalh con lakatin chihuix,
como Jesucristo hua'chi lakatin
chihuix a'ntū pū'a'kche'kxlacan.
³³Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn
Dios a'nlhā Dios huan:

Quit icui'lī nac Sión kalhatin
a'nti hua'chi chihuix a'ntū
pū'a'kche'kxlacan lā' hua'chi
chihuix a'ntū pūmakahuascan.

Lā' xlaca'n a'ntin talipāhuan
xla', tū' xmān chu tlakaj
catitalipāhuanli.

10 Tā'timīn, quit lej
iclacasqui'n que

catapūtaxtulh quintā'israelitas.
Lā' ū'tza' iclisqui'nī' Dios huā'mā'.
²Quit icca'tzí que xlaca'n lej
tamāpāxuhuīcu'tun Dios. Pero
xlaca'n tū' tamāchekxī a'nchī
limāpāxuhuīcan Dios. ³Xlaca'n tū'
taca'tzí a'nchī Dios cālīmāpānūni'
ixtalaclē'i'ca'n huan tachi'xcuhuī't.
Lā' chuntza' ixa'cstuca'n
xlaca'n taputza ȣtāpātin a'nchī
nacālīmāpānūni'can ixtalaclē'i'ca'n.
Lā' ū'tza' tū' talīmkltīni'ncu'tun
a'nchī Dios cālīmāpānūni'
ixtalaclē'i'ca'n huan tachi'xcuhuī't.
⁴Dios nacālīmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n
ixlihuākca'n a'ntin takalhlaka'i' que
Cristo māpūtaxtūnu'n, como Cristo
xla', tlōkentaxtūkō'lh ixlihuāk huan
ley a'ntū ixla' Dios.

⁵A'makapitzin
tatlōkentaxtūcu'tun huan ley
como chuntza' tapuhuan que
nacālīmāpānūni'can ixtalaclē'i'ca'n.
Makāntza' Moisés līchihuīna'lh de
xlaca'n. Xla' hualh:

Palh kalhatin tlōkentaxtūkō'
ixlihuāk huan ley, xla'
napūtaxtu.

⁶Lā' a'yuj Moisés hualh
chuntza', quina'n Dios
quincālīmāpānūni'nī'ta'nī'
quintalaclē'i'ca'n como
kalhlaka'i'yāuj que Cristo
quincālīmāpūtaxtūyāni'. Lā' ū'tza'
māsu'yucan na ixtachihuīn Dios
a'nlhā tatzo'kni' que tū' tasqui'nī
na'a'n catihuā nac a'kapūn
para nalīmin Cristo. ⁷Lā' tū'
tasqui'nī catihuā na'a'n a'nlhā
tahui'lāna'ncha' huan nīnī'n
lā' nalīmin Cristo, como xla'
lakahuanchokonī'ttza'. ⁸Ixtachihuīn
Dios huan:

Tū' jicslīhua' naca'tzīcan
a'ntū ixlistu'ncua' a'nchī
cālimāpānūni'can
ixtalaclē'i'ca'n tachi'xcuhui't.

Hui'xina'n pāstacnī'ta'ntit lā'
lichihuīna'nī'ta'ntit de huā'mā.

Lā' ū'tza' huā'mā' huan tachihuīn
a'ntū icmāsu'yu lā' a'ntūn tasqui'nī
nakalhlaka'i'can palh stu'ncua'. ⁹Lā'
chuntza' palh huanāuj que Jesús
ū'tza' quiMāpa'ksīni'ca'n lā' palh
kalhlaka'lī'yāuj que stu'ncua' Dios
mālakahuanichokolh, chuntza' Dios
naquincāmāpūtaxtūyāni'. ¹⁰Palh
kalhlaka'lī'yāuj que Jesucristo
māpūtaxtūnu'n lā' palh cāhuaniyāuj
ā'makapitzin palh kalhlaka'lī'yāuj,
chuntza' Dios quincāmāpūtaxtūyāni'
lā' Dios quincāmāpānūni'yāni'
quintalaclē'i'ca'n.

¹¹Chuntza' ixlistu'ncua'.

Ixtachihuīn Dios huan:

Xlaca'n a'ntīn talipāhuan
xla', tū' xmān chu tlakaj
catitalipāhuanli.

¹²A'cxtim a'nchī natalipūtaxtu
xlaca'n a'ntī israelitas lā' nā xlaca'n
a'ntīn tū' israelitas. Dios xmān
kalhatin. Lā' xla' lej cālakalhu'man
ixlihuākca'n a'ntīn tasqui'nī' Dios
que nacāmaktāya. ¹³Tatzo'kni' na
ixtachihuīn Dios:

Ixlihuākca'n a'ntī natasqui'nī'
huan Māpa'ksīni' Cristo que
nacāmāpūtaxtū, xlaca'n
ixlihuākca'n natapūtaxtukō'.

¹⁴Nīn tintī' tzē nasqui'nī' Dios
que namāpūtaxtū palh xla' tū'
lipāhuan Cristo. Lā' nīn tintī' tzē
lipāhuan xla' palh tūna'j ca'tzī
nīn tuntū' de Cristo. Lā' nīn tintī'
tzē naca'tzī huā'mā' palh tintī'
catimāsu'nī'lh. ¹⁵Lā' nīn tintī' tzē

na'a'nācha' namāsu'yu palh tū'
Dios namacā'nācha'. Tatzo'kni' na
ixtachihuīn Dios:

Lej tzey a'xni'ca' min kalhatin
a'ntī namāsu'yu huan xatzey
tachihuīn a'ntū ixla' Dios.

¹⁶Lā' a'yuj cāmāsu'nī'cani't
huan xatzey tachihuīn ixpālacata
Jesucristo, ā'makapitzin tū'
takalhlaka'i!. Tatzo'kni' na
ixtachihuīn Dios a'nlhā Isaías
huanilh Dios:

Quimāpa'ksīni', nīn tintī'
kalhlaka'lī'cu'tun a'ntū
icmāsu'yu.

¹⁷Lā' makapitzin takalhlaka'i'l'h
palh stu'ncua', como ixtakaxmatnī't
huan xatzey tachihuīn. Lā' ū'tza'
a'ntū lichihuīna'n Cristo.

¹⁸Quit iccākalhasqui'nīyāni': ¿Chu
stu'ncua' que huan israelitas tū'
takaxmatnī't huan xatzey tachihuīn?
Ixlistu'ncua' takaxmatnī't. Tatzo'kni'
na ixtachihuīn Dios:

Lakachu cākaxmatcan
ixtachihuīnca'n a'ntī Dios
cāmacā'nī't.

A'kuhaukō'nī't na ixlihuāk
quilhtamacuj a'ntūn
tamāsu'yu.

¹⁹Huan israelitas tūla tahuan
que tū' tamāchekxī huan xatzey
tachihuīn, como xlaca'n a'ntīn tū'
israelitas, xlaca'n tamāchekxī. Lā'
ū'tza' huā'mā' litzo'kli Moisés a'nlhā
xla' tzo'kli a'ntū Dios cāhuanilh
huan israelitas:

Na'iccāsicua'lānālī a'ntīn tū'
israelitas.

Lā' ū'tza' nacālilakca'tzani'yā'tit
hui'xina'n israelitas.

Na'iccālímakā'kchā'nānī'
hui'xina'n ixpālacata lakatin

tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' lej
taca'tzī.

²⁰Lā' nā Isaías xa'nca tzo'kli a'nchī
Dios hualh:

Xlaca'n chuhua'j taca'tzilhtza'
a'ntīn tū' ixquintaputza.

Cāmāsu'nī'ca xlaca'n de
quimpālacata xlaca'n a'ntīn
tū' ixtakalha'squi'nīni'n por
quimpālacata.

²¹Lā' Dios huampā ixpālacata huan
israelitas:

Lakaliyān xa'iccāta'sani'
pūlactin tachi'xcuhuī't a'ntī
xalacxumpi lā' tū' ixquinta'a'k
ahuāna'ni'cu'tun.

**Makapitzin israelitas
cāmāpūtaxtūcani'ttza'**

11 Tū' capuhua'ntit que Dios
cālakmaka'nkō'nī't huan
israelitas. Māni' quit israelita.
Abraham quimpap. Quit de
ixtachī'xcuhuī't Benjamín a'ntī
xala' makāntza' ixuāni't. ²Dios
tū' cālakmaka'nī't ixtachī'xcuhuī't
a'ntīn cālacsaci makāntza'.
Hui'xina'n ca'tziyā'tit a'ntīn
tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios
a'nchī Elías cālē'ksa'nini'lh huan
israelitas a'xnī'ca' ixkalhtō'ka'nī'mā'
Dios. ³Xla' hualh:

QuiMāpa'ksini' Dios,
cāmakinikō'cani' t ixlihuākca'n
mi'a'cta'sana'nī'n.

Lā' cāmā'kā'nikō'cani' t
ixlihuāk huan altares
a'nlhā ixui'lini'ca'na' huan
lē'ksaju'i'n.
Lā' ā'xmān quit ictachokonī't.
Lā' nā quimaknīcu'tuncan quit.

⁴Lā' Dios kalhtīlh lā' huanilh:

A'lakatojon mil de chi'xcuhuī'n
quintitachokoni'.

Lā' xlaca'n tū'
tataquilhpūtani'nī't huan
ídolo a'ntū huanican Baal.

⁵Lā' chuhua'j pātle'kemā' chu
a'cxtim. Xmān makapitzin israelitas
takalhlaka'i'nī't. Dios cālacsacnī't
como xla' lakalhu'manīni'n. ⁶Dios
cālacsaci lā' tū' por ixpālacata
xlaca'n ixtatlahuanī't catūhuā
a'ntūn tzey. Dios cātlahuani'lh
lakatin talakalhu'mān.
Lakatin talakalhu'mān xla' tū'
hua'chi lakatin tatlaj. Dios
ixcālakalhu'manī't lā' ū'tza'
cālilacsaci.

⁷Huan israelitas ixtaputza a'nchī
ixcālímāpānūni'ca ixtalaclē'i'ca'n.
Lā' tū' lej lhūhua' de xlaca'n a'ntī
Dios cāmāpānūni'lh ixtalaclē'i'ca'n.
Lā' xlaca'n ū'tunu'n a'ntī Dios
cālacsacnī't. A'makapitzin más
laxcumpli talalh. ⁸Chuntza'
tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Hua'chilh Dios cāmālhtatilh
como xlaca'n tū' tamāchekxi
a'ntū xastu'ncua'.

Hua'chilh tū' tzey
ixlakastapunca'n lā'
ixa'ka'xko'lhca'n como tū'
tamāchekxi a'ntū cāhuanican
lā' nīn a'ntūn talaktzi'n.

Lā' nā chuntza' hasta chuhua'j.

⁹Lā' nā tatzo'kni' na ixtachihuīn
Dios a'nlhā David hualh:

A'ntū talipāhuan xlaca'n, ū'tza'
nala hua'chi lakatin a'ksuj
a'ntū nacāpūchi'pacan lā' nala
hua'chi lakatin chihuix a'ntū
natapū'a'kche'kxla.

Lā' Dios nacāmāpātīnī.

10 Lā' natatalakatzī' lā' chuntza' tū'
catitalacahuāna'lh.
Lā' lej natapātīni'n hua'chi
a'ntin talē'n lej tzinca
ixtacu'ca'ca'n.

**A'ntin tū' israelitas nā xlaca'n
nā tzé nacāmāpūtaxtūcan**

11 Iccāhuaniyāni' hui'xina'n que Dios tū' cālakmaka'lh huan israelitas para pō'ktu. Como huan israelitas tū' takalhlaka'i'cu'tulh, chuntza' Dios cāmāpūtaxtūlh a'ntin tū' israelitas. Dios lacasqui'n que huan israelitas natalilakca'tzani' xlaca'n a'ntin tū' israelitas como xlaca'n ixtachi'xcuhuī'ttza' Dios. Lā' chuntza' huan israelitas nā natakalhlaka'i'cu'tun. **12** Lā' a'xnī'ca' huan israelitas tū' ta'a'kahuāna'nī'cu'tulh Dios, chuntza' Dios cāsicua'lanālīlh xlaca'n a'ntin tū' israelitas. Lā' a'xnī'ca' huan israelitas nata'a'kahuāna'nī'pala, Dios ā'chulā' nacāsicua'lanālī ixlihuākca'n huan tachi'xcuhuī't.

13 Chuhual'j na'iccāhuaniyāni' catūhuā hui'xina'n a'ntin tū' israelitas. Dios quilimāmacū'nī't na'iccāmāsuni'yāni' huan xatze y tachihuīn. Lā' quit ictlahuacu'tun a'ntūn quilimāmacū'lh. **14** Quit iclacasqui'n que quintā'israelitas natalaktzī'n a'nchī Dios cāsicua'lanālīmā' ā'makapitzīn lā' ū'tza' natalipūtaxtucu'tun nā xlaca'n. **15** A'xnī'ca' Dios cālakmaka'lh huan israelitas, ixamigos cātlahualh a'ntin tū' israelitas. Lā' a'xnī'ca' huan israelitas natatā'tapa'ksipala con Dios, huā'mā' lej tzey

nala, hua'chilh xlaca'n talakahuanchokopalanī't. **16** Palh macstina'j huan tasquit tzey lā' chuntza' ixtalhūhuā't nā tzey. Lā' palh ixtankāxē'l kantin qui'hui' lactzey, nā ixpekeni'n tzey. Nā chuntza' huan israelitas. Quinapapanca'ca'n quina'n israelitas ixtatā'tapa'ksí Dios, lā' nā chuntza' i'xū'yātā'natna'ca'n nā natatā'tapa'ksí Dios.

17 Huan israelitas hua'chi ixpekeni'n kantin qui'hui'. Lā' huan ixpekeni'n a'ntū cācā'tēcanī't, xlaca'n hua'chi huan israelitas a'ntī cālakmaka'lh Dios. Lā' hui'xina'n a'ntin tū' israelitas, hui'xina'n hua'chi ixpekeni'n kantin qui'hui' a'ntū xacimarrón. Lā' hua'chilh ixcā'injertarlicanī't ixpekeni'n huan qui'hui' cimarrón a'nllhā cācā'tēcanī't. Lā' huan ixpekeni'n a'ntū cā'injertarlicanī't talistaca por huan xaxcān a'ntū ka'lhlī huan xatankāxē'l. Lā' nā chuntza' hui'xina'n a'ntin tū' israelitas. Dios cāsicua'lanālīyāni' hui'xina'n a'extim con huan israelitas. **18** Lā' hui'xina'n a'ntin tū' israelitas, tū' calika'tla'jca'tzitit por huan ixpekeni'n a'ntū cācā'tēcanī't. ¿Chu tū' ca'tzīyā'tit que ixtankāxē'l qui'hui' ū'tza' a'ntū makastaca huan ixpekeni'n? Huan ixpekeni'n a'ntū cālī'injertarlicanī't tūla makastaca ixtankāxē'l huan qui'hui'.

19 Chō'la nahuanātit hui'xina'n a'ntin tū' israelitas: "Dios ixlacasqui'n palh natā'tapa'ksiyāuj xla'. Lā' ū'tza' cālilakmaka'lh huan israelitas". Huā'mā' hua'chilh ixcācā'tēni'kō'l h ixpekeni'n huan qui'hui', como cā'injertarlicu'tulh

ā'makapitzín. ²⁰Tū' chuntza'. Xlaca'n tū' takalhlaka'i'lh lā' ū'tza' cālilakmaka'lh Dios. Hui'xina'n kalhlaka'i'yā'tit lā' ū'tza' Dios tū' cālilakmaka'nī'ta'nī' hui'xina'n. U'tza' tū' tilika'tla'jca'tzīyā'tit. Xa'nca calatā'kchokotit. ²¹Dios cālakmaka'lh huan israelitas a'ntī hua'chi huan ixpekenī'n a'ntū ixyā nac qui'hui!. Lā' Dios nā tzē nacālakmaka'nānī' hui'xina'n a'ntī hua'chi ixpekenī'n a'ntūn cā'inxertarlicanī't. ²²Chuntza' tasu'yu que Dios lej lakalhu'mana'n lā' nā nacāmāpātīnī xlaca'n a'ntīn tatlahua talaclē'i!. Cāmāpātīnīl huan israelitas a'ntīn tū' takalhlaka'i'lh. Lā' hui'xina'n cālakalhu'manānī' lihuan kalhlaka'i'yā'tit. Lā' palh makxtekā'tit de kalhlaka'i'yā'tit, Dios nacālakmaka'nānī' chuntza' hua'chi kalhatin chil'xcu' cā'maka'n ixpeken qui'hui!. ²³Lā' huan israelitas, palh nā takalhlaka'i'cu'tuntza', Dios nacālaktzi'n hua'chi ixtachi'xcuhui't huampala. Chuntza' hua'chilh Dios cā'inxertarlipala a'nlhā ixtayānā' xapū'la. ²⁴Tū' jicslihua' cā'inxertarlipalacan huan ixpekenī'n a'ntū ixcācā'tēcanī'ttza'. Más jicslihua' cā'inxertarlican huan ixpekenī'n ā'makapitzín qui'hui!. Lā' huan israelitas, xlaca'n hua'chi ixpekenī'n qui'hui! a'ntū lanān ixtayānā'.

Huan israelitas natakalhlaka'i' Cristo

²⁵Tā'timīn iclacasqui'n que caca'tzītit catūhuā a'ntū tūna'j lakapascan. Lā' chuntza'

a'xni'ca' naca'tzīyā'tit huā'mā', tū' naka'tla'jca'tzīyā'tit. U'tza' huā'mā' a'ntū iccāhuanicu'tunānī': A'makapitzín israelitas lacxumpi lā' tū' ta'a'kuhuanānī' Dios. Lā' xlaca'n tū' catitalalh chuntza' para pō'ktu. Lā' a'xni'ca' natakalhlaka'i' lhūhua' a'ntīn tū' israelitas, lā' a'xni'ca' huan israelitas nā natakalhlaka'i' nā xlaca'n. ²⁶Lā' Dios nacāmāpūtaxtūkō' ixlihuākca'n huan israelitas a'ntī natakalhlaka'i'. Tatzo'knī' na ixtachihuīn Dios:

Huan Māpūtaxtūnu' naminācha'
nac Sión.

Lā' nacāxapani' ixtalaclē'i'ca'n huan israelitas,
i'xū'yātā'natna' Jacob.

²⁷Quit na'iccāmāspūtūnu'nī'
ixtalaclē'i'ca'n lā' chuntza'
na'ictlōkentaxtū a'ntū
iccāhuanilh makāntza'.

Chuntza' hualh Dios.

²⁸Como huan israelitas tū' takalhlaka'i'cu'tulh huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo, talalh ixtā'ca'tza Dios. Lā' como xlaca'n tū' takaxmatcu'tun ixpālacata Jesucristo, chuntza' cātamāca'tzīnī' hui'xina'n a'ntīn tū' israelitas. Dios cāpāxqu'cus huan israelitas, como makāntza' cālacsaci i'xū'yāpapna'ca'n para que natala ixtachi'xcuhui't. ²⁹Lā' Dios tū' xtāpali ixtapāstacna'.

Ixlīhuākca'n a'ntī cālacsaci'nī' xlā' nacāsicua'lanālī. ³⁰Como huan israelitas tū' takalhlaka'i'cu'tulh, chuntza' hui'xina'n cātamāsu'nī'nī' ixtachihuīn Dios. Lā' a'yuj xapū'la hui'xina'n tū' kalhlaka'i'tit, chuhua'j cālakalhu'manānī' Dios lā' cāmāpūtaxtūnī'ta'nī'.

³¹Lā' chuntza' hua'chi Dios cālakalhu'manāni' hui'xina'n, nā chuntza' nacālakalhu'man huan israelitas a'yuj chuhua'j tūna'j takalhlaka'i!. ³²Dios māsu'yuni't que ixlihuāk huan tachi'xcuhui't taka'lhi ixtalaclē'i'ca'n lā' tū' takalhlaka'i'nī't. Chuntza' tlahuallh, como ixlacasqui'n que xlaca'n ixtaca'tzilh palh xla' cālakalhu'mankō' ixlihuākca'n.

³³Dios ca'tzikō' ixlihuāk lā' lej māchekxī ixlihuāk. Quina'n tūla māchekxīyāuj a'ntū Dios lihui'lī lā' a'ntū tlahua. ³⁴Nin tinti' ca'tzī a'nchī puhuan Dios. Lā' nin tinti' tzē nahuaní a'ntū natlahua Dios. ³⁵Palh namaxqui'yāuj Dios catūhuā, tūla nahuanāuj que Dios quincālaclē'nī'yāni!. ³⁶Dios tlahuakō'nī't ixlihuāk. Dios mā'a'nanikō'lh ixlihuāk. Huāk ixla!. Para pō'ktu camāka'tli'ca Dios.

Tasqui'nī natamacamāstā'yāuj
con Dios

12 Tā'timīn, Dios lej quincālakalhu'manī'ta'nī'. U'tzā' iccālisqui'nī'yāni' que catamacamāstātit con Dios. Lā' chuntza' hui'xina'n nala'yātit hua'chi lakatin lē'ksajna' a'ntū a'ksajui'can Dios, a'yuj xalakahuanus hui'xina'n. U'tzā' huā'māl lē'ksajna' a'ntū līpāxuhua Dios. Chuntza' nalimācā'tani'yātit Dios. ²Tū' calatālkchokotit hua'chi talatlā'huan a'ntī xalanī'n nac quilhtamacuj. Camakxtekit que Dios naxtāpalī mintapāstacna'ca'n. Chuntza' tzē namāchekxī'yātit a'ntū Dios lacasqui'n que natlahua'yātit. Lā' chuntza' tzē

natlahua'yātit a'ntūn tzey lā' a'ntū nalipāxuhua Dios.

³Dios, como xla' lej lakalhu'mana'n, quilimāmacū'lh na'iccāmāsu'nī'yāni' hui'xina'n. Lā' ū'tza' tzē na'iccālihuaniyāni' huā'mā!. Tū' tika'tla'jca'tzīyātit. Capāstactit a'nchī hua'nī'ta'ntit chā'tunu' de hui'xina'n, chu a'nchī mintascujūtca'n a'ntū Dios cāmaxqui'nī'ta'ni!. ⁴Quimacnica'n lhūhua' tāstuca a'yuj xmān lakatin macni!. Lā' lakatunu' de xlaca'n xtuncnu' ixliatlötca'n. ⁵Lā' nā chuntza' quina'n a'ntī kalhlaka'i'yāuj Cristo. Quina'n quilhūhua'ca'n lā' quina'n chu lakatin tā'lani'ta'uj con Cristo. Lā' lāmaclacasqui'nāuj chā'tunu' de quina'n para nalāmaktāyayāuj.

⁶Lā' kalhatunu' ka'lhi ixliatlöt chu a'nchī Dios quincāmaxqui'nī'ta'ni' chā'tunu'. Lā' xlaca'n a'ntī ixa'cta'sana'nī'n Dios, catamāsu'yulh xmān a'ntū Dios cāhuanī. ⁷Lā' a'ntīn tamaktāya huan ā'makapitzin a'ntīn takalhlaka'i!, xa'nca catalahualh. Lā' a'ntīn tahuanilē'n ā'makapitzin nā xa'nca catalahualh. ⁸Lā' a'ntīn tamāsu'nī' ā'makapitzin nā xa'nca catamāsu'nī'lh. Lā' a'ntīn tamaxqui' tumīn huan pobresni', tū' catatampi'lhīni'lh. Lā' a'ntī xanapuxcu'nū' de huan tā'timīn, catatlökentaxtūlh a'ntū cālimāmacū'canī't. Lā' a'ntīn tamaktāya ā'makapitzin a'ntīn talakaputza catalahualh con tapāxuhuān.

Tasqui'nī que lilacatejtin
natalatā'kchoko a'ntīn takalhlaka'i'
⁹Lā' milihuākca'n hui'xina'n
xa'nca nacāpāxqui'yātit

ā'makapitzīn. Lā' nataxtunquīyā'tit de a'ntūn ko'hua'jua'. Lā' natlahua'yā'tit a'ntūn tzey.
10 Lā' nalāpāxqui'yā'tit como hui'xina'n lītā'timīn como tapa'ksiyā'tit con Cristo. Lā' nacā'a'cnīni'nī'yā'tit ā'makapitzīn lā' tū' nala'yā'tit hua'chi xlaca'n a'ntī xmān taka'llhīmā'na hasta que nacā'a'cnīni'nī'can.

11 Lā' xa'nca nascujā'tit lā' tū' tilhquititni'nā'tit. Lā' natā'scujā'tit quiMāpa'ksinī'ca'n Jesucristo con tapāxuhuān.

12 Lā' napāxuhua'yā'tit como ca'tziyā'tit que Dios nacāsicu'a'lānāliyānī!. Lā' napātīni'nā'tit a'yuj nacāpātle'keni'yānī! a'ntū jicslihua'. Lā' tū' namakxtekā'tit de nakalhtō'ka'yā'tit.

13 Lā' palh huan tā'timīn cāsputni' catūhā, nacāmaktāya'yā'tit. Lā' nacāmānū'yā'tit na minchicca'n a'ntīn tamimā'nā'ncha' de makat.

14 Lā' nasqui'nī'yā'tit Dios que nacāsicu'a'lānāli xlaca'n a'ntīn cātamacaputzayānī!. Lā' tū' nasqui'nā'tit que nacāpātle'keni' a'ntūn tū' tzey.

15 Lā' nacātā'pāxuhua'yā'tit xlaca'n a'ntīn tapāxuhua. Lā' nacātā'calhua'nā'tit a'ntīn tacalhuan.

16 Lā' chu lakatin tapāstacna' naka'lhi'yā'tit. Lā' tū' tika'tla'jca'tziyā'tit. Lā' nacātā'lata'lchokoyā'tit xlaca'n a'ntīn catīhuāyā tachi'xcuhuī't. Lā' tū' tipuhua'nā'tit que hui'xina'n lej ca'tziyā'tit.

17 Lā' palh kalhatin nacātlahuani'yānī! a'ntūn tū' tzey,

hui'xina'n tū' titlahua'nī'yā'tit chuntza'. Calīhui'lī'tit natlahua'yā'tit a'ntūn tzey na ixlacapūnca'n ixlihuākca'n huan tachi'xcuhuī't. **18** Lā' lej xa'nca naliputzayā'tit a'nchī nalila'yā'tit ixamigoca'n ā'makapitzīn.

19 Tā'timīn, tū' ticātlahuani'yā'tit a'ntūn tū' tzey palh chuntza' cātatlahuani'yānī! hui'xina'n. Namakxtekā'tit que xmān Dios nacāmāpātīnī. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Xmān quit tzē na'iccāmāpātīnī a'ntīn tatlahua a'ntūn tū' tzey. Natamāpala con quit, hualh quiMāpa'ksinī'ca'n Dios.

20 Lā' nā tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Palh mintā'ca'tza tzincsa, camā'hui'!

Lā' palh kalhputī, cama'xqui' xcān.

Lā' chuntza' xla' nalimāxana'n a'ntūn tlahuani'nī'ta'nī'.

21 Tū' namakxtekā'tit que nacātlajayānī! a'ntūn tū' tzey. Natlahua'yā'tit xmān a'ntūn tzey lā' chuntza' nalitlajayā'tit antūn tū' tzey.

13 Tasqui'nī que milīhuākca'n na'a'kuhāna'nī'yā'tit huan pūchihuīna'nī'n. Dios cāhui'līnī't hua'chi pūchihuīna'nī'n. Lā' palh tū' cahuā Dios ixcāmaxqui'līh limāpā'ksin, xlaca'n tūlalh ixtamāpā'ksinī'līh. **2** A'ntīn tatā'lāsta'la huan pūchihuīna'nī'n, xlaca'n chuntza' tatā'lāsta'la Dios. Lā' xlaca'n natamāpala con Dios. **3** Lā' a'ntīn tatlahua a'ntūn tzey, xlaca'n tū' catitajicua'nī'līh huan pūchihuīna'nī'n. Xmān

xlaca'n a'ntin tatlahua a'ntun
 tū' tzey, xlaca'n tajicua'n'i huan
 pūchihuīna'n'i'n. Lā' palh hui'xina'n
 tū' cājicua'n'i'cu'tunā'tit huan
 pūchihuīna'n'i'n, līlilatejtin
 nalatā'kchokoyā'tit lā' chuntza'
 natahuau que hui'xina'n
 lactzey.⁴ Huan pūchihuīna'n'i'n
 takalhī līmāpa'ksin como
 Dios cālīmāmacū'n'i't para
 nacāmaktāyayāni' hui'xina'n. Palh
 hui'xina'n tlahuayā'tit a'ntun
 tū' tzey, najicua'n'i'yā'tit como
 xlaca'n tzē nacātamāpātīnyāni'.
 Dios cāmaxqui'n'i't līmāpa'ksin
 para nacāmāpātīnī xlaca'n a'ntin
 tatlahua a'ntun tū' tzey.⁵ Lā' ū'tza'
 lītasqui'n'i nacā'a'kuhāna'n'i'yā'tit
 huan pūchihuīna'n'i'n. Lā' tū'
 xmān por ixpālacata xlaca'n
 nacātamāpātīnyāni'. Tasqui'n'i
 nacā'a'kuhāna'n'i'yā'tit como
 ca'tziyā'tit mē'cstuca'n que ū'tza'
 tasqui'n'i natlahua'yā'tit.⁶ Lā' nā
 tasqui'n'i namāpala'yā'tit impuestos.
 Huan pūchihuīna'n'i'n a'ntin
 tatlōkentaxtū ixlīlōtca'n, xlaca'n
 chuntza' tatlahua a'ntū Dios
 lacasqui'n.

⁷ Lā' chuntza' camāpala'tit
 ixlihuāk a'ntū laclipinā'tit.
 Camāpala'tit huan impuestos
 lā' cuotas. Cacā'a'kuhāna'n'i'tit
 lā' cacā'a'cnini'n'i'tit a'ntin
 tamāpa'ksini'n. ⁸ Palh
 cālaclipini'yā'tit ā'makapitzin,
 cacāmāpalani'tit. Tū' camakxtektil
 de lāpāxqui'yā'tit. A'ntin tapāxqui'
 ā'makapitzin, chuntza' xlaca'n
 talitlōkentaxtū ixley Dios.⁹ Ixley
 Dios huan chuntza':

Tū' namakpuscātīni'na'.
 Tū' namaknīni'na'.

Tū' naka'l'hāna'na'.
 Tū' nali'a'ksa'na' ā'kalhatin
 a'ntun tū' stu'ncua.
 Tū' nalakca'tza'na' a'ntū ixla'
 ā'chā'tin.
 Lā' a'nan ā'lakatin limāpa'ksin a'ntū
 huan:
 Lā' chu a'nchī pāxqui'ca'na'
 mē'cstu, nā chuntza'
 cacāpāxqui' huan
 ā'makapitzin.
 Lā' kalhatin a'ntin tlahuua huā'mā'
 limāpa'ksin, chuntza' tlōkentaxtū
 huāk huā'mā' limāpa'ksin lā'
 nā ā'makapitzin limāpa'ksin
 a'ntū a'nan.¹⁰ Palh kalhatin
 chi'xcu' pāxqui' ā'chā'tin,
 chuntza' tūla tlahuani' a'ntun
 tū' tzey. Lā' chuntza' a'ntin
 tapāxqui' ā'makapitzin, chuntza'
 talitlōkentaxtūkō' ixlihuāk ixley
 Dios.
¹¹ Ixlihuāk huā'mā'
 natlahua'yā'tit como ca'tziyā'tit
 que chuhualj ā'chulā' tasqui'n'i
 na'a'kuhāna'n'i'yā'tit Dios. Lej
 skalalh natahui'la'yā'tit como
 namin huan chi'chini' a'xn'i'ca'
 Cristo naquincalē'nāni' nac a'kapūn.
 Lā' tū'tza' makān huan chi'chini'
 hua'chi a'xn'i'ca' pū'la kalhlaka'l'uj.
¹² Palaj namin huan chi'chini'
 a'xn'i'ca' nalaka'nāuj Dios nac
 a'kapūn. Hua'chilh xkakamā'tza'
 como palaj namin huā'mā'
 chi'chini'. U'tza' calimakxtekui
 natlahuayāuj a'ntun tū' tzey. Lā'
 tū' catlahuáuj hua'chi tatlahua
 xlaca'n a'ntin talatlā'huan de
 tzi'sa. Catlahuáuj a'ntun tzey
 chuntza' hua'chi xlaca'n a'ntin
 talatlā'huan a'nlhā xkaka.¹³ Lā'
 xa'nca nalatā'kchokoyāuj hua'chi

tasqui'nī. Lā' tuntū' natlahuayāuj a'ntū nalimāxana'nāuj palh naquincālaktzī'nāni' catihuā. Tū' ticālīpāxuhuayāuj a'ntin tatlahua a'ntūn tū' tzey. Lā' tū' tika'chiyāuj. Lā' tū' timakpuscātini'nāuj. Lā' tū' titlahuayāuj a'ntūn tū' limakuan. Lā' tū' tilāsta'lāyāuj. Lā' tū' tilakca'tzanāuj. ¹⁴Lā' calihui'lī'tit makscā'tātit quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Lā' tū' catlahua'tit mintapāstacna'ca'n a'ntū xako'huajua'.

**Tū' tzey palh cālē'ksa'nāuj
ā'makapitzin tā'timīn**

14 A'yuj makapitzin tūna'j xa'nca takalhlaka'i' como tūna'j xa'nca tamāchekxī, hui'xina'n lipāxūj cacāmakxtekit natatanū a'nlhā takēxtimī'yātit hui'xina'n. Lā' tū' ticatā'lā'hua'nī'yātit xlaca'n por ixpālacata a'ntūn tūna'j xa'nca tamāchekxī xlaca'n. ²A'makapitzin tapuhuan que tzē natahua' ixlihuāk catūhuā. Lā' ā'makapitzin a'ntin tūna'j xa'nca takalhlaka'i', xlaca'n tapuhuan que tū' tzey hua'can quinīt. ³Hui'xina'n a'ntī hua'yātit ixlihuāk catūhuā, tū' cālakmaka'ntit a'ntin tū' tahua' quinīt. Lā' hui'xina'n a'ntin tū' hua'yātit quinīt, tū' ticālīchihuina'nātit xlaca'n a'ntin tahua' quinīt. Dios cālaca'i'yāni' milihuākca'n. ⁴Tū' quimaca'tzica'n a'nchī scuja huan ixmozo ā'kalhatin chi'xcu'. Xmān a'ntī māpa'ksī tzē nahuan palh tzey o palh tū' tzey a'nchī scuja ixmozo. Lā' nā chuntza' a'ntin tatapa'ksī con Dios, xmān Dios ca'tzī a'nchī talilatlā'huan xlaca'n. Dios

cāmaktāya, lā' chuntza' xlaca'n tū' caticāmālaclē'nīlh Dios.

⁵ A'makapitzin tā'timīn tamaaclacā'nīl lakatin chi'chini!. A'makapitzin tapuhuan que ixlihuāk huan chi'chini' chu lakatin. Capāstactit chā'tunu' de hui'xina'n a'ntū xatzey lā' ū'tza' catlahua'tit chā'tunu'. ⁶A'ntin tamaaclacā'nīl lakatin chi'chini', xlaca'n ū'tza' talimaaclacā'nīcu'tun Dios. Lā' nā a'ntin tahua' quinīt, xlaca'n ū'tza' talimaaclacā'nīcu'tun Dios como tamaxqui' pāxcatca'tzi Dios por huan lihua't. Lā' a'ntin tū' tahua' quinīt, nā xlaca'n chuntza' tamaaclacā'nīcu'tun Dios, lā' nā tamaxqui' pāxcatca'tzi Dios.

⁷Lihuan lahui'lāna'u'j nac quilhtamacuj, tū' tlahuayāuj xmān a'ntū quina'n puhanāuj. Lā' tū' niyāuj a'xnī'ca' quina'n lacasqui'nāuj. ⁸Lihuan lahui'lāna'u'j, tlahuayāuj ixtapuhuān quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Lā' niyāuj chu a'nchī ixtapuhuān. Quina'n tapa'ksiyāuj con Cristo, a'yuj lakahuancus quina'n lā' a'yuj xanintza' quina'n. ⁹Como Cristo nilh lā' nā lakahuanchokolh, chuntza' tzē nacāmāpa'ksī xlaca'n a'ntī xalakahuan lā' xlaca'n a'ntī taninī'ttza'.

¹⁰Lā' chuntza' tū' tzey palh kalhatin nacālīchihiuina'n ā'makapitzin tā'timīn. Lā' tū' tzey palh kalhatin nacālakmaka'n ā'makapitzin tā'timīn. Quilihuākca'n quina'n natāyakō'yāuj na ixlacapūn Cristo lā' xla' ū'tza' a'ntī naquincājuzgarliyāni!. ¹¹Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

QuiMāpa'ksini'ca'n
huan: "Stu'ncua' a'ntū
icuan. Stu'ncua' ixlihuāk
naquintatatzokostani'kō!. Lā'
ixlihuākca'n natahuan palh
quit Dios".

¹²Lā' chuntza' quilihuākca'n
nakalhtiyāuj Dios por ixlihuāk
a'ntūn tlahuani'ta'uj.

Tū' tzey palh namātonkopūyāuj
ā'kalhatin quintā'tinca'n

¹³Lā' chuntza' tū'tza'
calālē'ksa'ntit. Xatzey calihui'lī'tit
que tū' natlahua'yātit a'ntū
nalitatonkopū ā'kalhatin. ¹⁴Como
quit ictapa'ksi con Cristo, quit
xa'nca icca'tzí que ixlihuāk
huan lihua't huāk tzey. Lā' a'yuj
chuntza' icpuhuan, quit icuan que
ā'kalhatin tlhua a'ntūn tū' tzey
palh hua' catūhuā a'ntū māni' xla'
puhuan que tū' tzey na ixlacapūn
Dios. ¹⁵Hui'xina'n tū' cahua'tit
quinít palh ū'tza' nalitamakchuyī
kalhatin de quintā'tinca'n, como
xla' napuhuan que tū' tzey a'ntū
tlhua'yātit. Lā' como pāxqui'yātit
huan quintā'tinca'n, xatzey tū'
natlahua'yātit a'ntū xla' napuhuan
que tū' tzey. Cristo nīlh nā por xla',
lā' tū' xmān por hui'xina'n. U'tza'
tuntū' tilihuayātit hui'xina'n a'ntū
nalitaspi'tpala ā'kalhatin na ixtej
Dios. ¹⁶A'yuj hui'xina'n ca'tziyātit
que huāk tzey a'ntū tlhua'yātit,
tū' catlahua'tit a'ntū ā'makapitzin
tapuhuan palh tū' tzey. ¹⁷Quina'n,
como tapa'ksiyāuj con Dios, tū' lej
tipāstacāuj a'ntū hua'can. A'ntū más
tasqui'nī ū'tza' huā'mā!: Lilacatejtin
nalatā'kchokoyāujtit lā' ca'cs
nalatahui'layāuj lā' naka'lhiyāuj

tapāxuhuān como huan Espíritu
Santo quincātā'lahu'i'lāni'. ¹⁸A'nti
chuntza' ta'a'kuhāna'nī' Cristo,
chuntza' talimāpāxuhui Dios. Lā'
nhuangan que xa'nca talatlā'huan.

¹⁹Ca'cs nalatahui'layāuj. Lā'
nalāmaktāyayāuj lā' ā'chulā'
na'a'kuhāna'nī'yāuj Dios. ²⁰Tū'
nalactlahua'yātit a'ntū Dios
tlahualh. Tzēlasā' chuntza'
tlahua'yātit a'xni'ca' hua'yātit
a'ntūn tapuhuan ā'makapitzin
que tū' limakuan. Ixlihuāk huan
lihua't tzey na ixlacapūn Dios.
Lā' tzē nahua'yāuj ixlihuāk.
Xmān tūla nahua'yāuj ā'tāpātin
palh por ū'tza' nalitatonkopū
kalhatin quintā'tinca'n. ²¹Xatzey
tū' nahua'yāuj quinít lā' tū'
nahua'yāuj vino, lā' nīn tuntū'
natlahuayāuj ā'catūhuā palh por
ū'tza' nalitatonkopū kalhatin
quintā'tinca'n. ²²Palh kalhatin
de hui'xina'n puhuan palh tzey
na ixlacapūn Dios que nahua'
ixlihuāk catūhuā, xla' ixacstu tzē'k
caca'tzilh. Lā' tū' tilāsta'la'yātit por
huanmā!. Lipāxūj tahui'lāna' a'ntīn
taca'tzí que xa'nca talatlā'huan
chu a'nci' ixtapuhuān Dios. ²³Lā'
a'ntīn tahua' catūhuā, a'yuj māni'
xla'ca'n tapuhuan que tū' tzey
hua'can, chuntza' xlaca'n tatlahua
ixtalacle'i'ca'n. Palh kalhatin
chi'xcu' tlhua catūhuā a'ntū
māni' xla' puhuan que tū' tzey na
ixlacapūn Dios, chuntza' tlhua
ixtalacle'i' huanmā' chi'xcu'.

Tasqui'nī natlahuayāuj a'ntū
natalipāxuhua ā'makapitzin tā'timīn
15 Quina'n a'ntī xa'nca'zta'
kalhlaka'l'yāuj,

nacāmaktāyayāuj xlaca'n a'ntīn tūna'j xa'nca takalhlaka'i' como tūna'j xa'nca tamāchekxī. Tū' xmān napuhuanāuj a'ntū lacasqui'nāuj quina'n. ²Quina'n natlahuayāuj a'ntū natalipāxuhua huan ā'makapitzin quintā'timīnca'n lā' chuntza' nacāmaktāyayāuj lā' chuntza' ā'chulā' natakalhlaka'i'. ³Lā' nā Cristo tū' ixtlahua xmān a'ntū xla' ixlacasqui'n. U'tza' līpātini'lh xla'. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'ntū Cristo huanilh Dios:

A'ntīn talakmaka'nāni', nā quit quintalakmaka'n.

⁴Ixlihuāk a'ntūn tzo'kca makāntza' na ixtachihuīn Dios, quincāmāsu'nī'yāni' a'ntūn Dios lacasqui'n que naca'tzīyāuj. Ixtachihuīn Dios quincāmāko'xaka'tlī'yāni'. Lā' quincāmaktāyayāni' para napātiyāuj a'ntū quincātāpātle'keni'yāni'. Lā' quincāmāca'tzīnīyāni' que na'a'nāuj nac a'kapūn. ⁵Dios ū'tza' a'ntīn quincāmāko'xaka'tlī'yāni' lā' quincāmaktāyayāni' para natāyani'yāuj. Dios cacāmaktāyani' hui'xina'n para que chu lakatin nala mintapāstacna'ca'n chu a'nchī ixtapuhuān Cristo Jesús. ⁶Chuntza' milihuākca'n tzē a'cxtim namācā'tanī'yātit Dios, ixTāta' quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo.

Huan xatzey tachihuīn cāmāca'tzīnīca nā xlaca'n a'ntīn tū' israelitas

⁷Lā' huixina'n calālaktzī'ntit hua'chi lītā'timīn como tapa'ksiyātit con Cristo. Lā'

chuntza' na'a'cnīni'ni'can Dios. ⁸Jesucristo a'xnī'ca' milh nac quilhtamacuj, ixcāmāsu'nī' huan israelitas que Dios tlōkentaxtū a'ntū huan. Chuntza' māsu'yulh Cristo, como xla' tlōkentaxtūl h a'ntū Dios ixcāhuaninī't makāntza' quinapapana'ca'n. Lā' chuntza' lītasu'yu que Dios tlōkentaxtū a'ntū huan. ⁹Lā' nā Cristo lacasqui'lh que natatapa'ksī con Dios nā xlaca'n a'ntīn tū' israelitas lā' nā xlaca'n natamaxqui' pāxcatca'tzi Dios. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī Cristo huanilh Dios:

Quit na'icmāka'tlī'yāni' na ixlaclhni'ca'n xlaca'n a'ntīn tū' israelitas.

Lā' na'ictlī' palh hui'x lej tzey.

¹⁰Lā' nā tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Cacātāl pāxuhua'tit con ixtachi'xcuhi'i't Dios, hui'xina'n a'ntīn tū' israelitas.

¹¹Lā' nā tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Camāka'tlī'tit huan Māpa'ksīni' milihuākca'n a'ntīn tū' israelitas.

Catamāka'tlī'lh ixlihuākca'n tachi'xcuhi'i't.

¹²Lā' nā tatzo'kni' a'nlhā huan Isaías:

Namin kalhatin i'xū'yātā'nat Isaí.

Lā' xla' nacāmāpa'ksī a'ntīn tū' israelitas.

Lā' xlaca'n natakalhlaka'i' que xla' nacāmāpūtaxtū.

¹³Dios ū'tza' a'ntī quincāmāca'tzīnīyāni' que xla' naquincāmāpūtaxtūyāni'. Lā' como hui'xina'n līpāhua'nātit Dios, lā'

Dios ā'chulā' lej cacāmaxqui'ni'
tapāxuhuān lā' cacāmātza'ta'ti'ni'ni'
mi'a'chlccunucca'n. Lā' huan Espíritu
Santo cacāmāca'tzīnīni' que Dios
natlōkentaxtū a'ntū huanīt.

¹⁴Quit xa'ncā icca'tzī, tā'timīn,
que hui'xina'n lej lactzēyā
tachi'xcuhuīt. Lā' hui'xina'n
xa'ncatza' ca'tzīyātit ixtachihuīn
Dios. Lā' nā tzē nalāmāscā'tiyātit
chā'tunu' de hui'xina'n. ¹⁵Xmān
xa'iccāmāpāstaquīcu'tunāni'
hui'xina'n huā' tamā'na catūhuā
a'ntū ictzo'knīt. Lā' como
Dios quilimāmacū'lh huā'mā'
litlōt, quit tū' icjicua'nīt de
na'iccātzo'knuni'yāni' lacastunc.
¹⁶Dios quilacsaci para na'ictā'scuja
Jesucristo. Quilimāmacū'lh
na'iccāmāca'tzīni a'ntīn tū'
israelitas huan xatzey tachihuīn
a'ntū Dios quincāmāca'tzīnīni'.
A'makapitzīn de xlaca'n
takalhlaka'l'ni'it. Lā' huan Espíritu
Santo cātlahuāni't ixtachil'xcuhuīt
Dios. Xlaca'n hua'chi lakatin
lē'ksajna' a'ntū icmaxqui' Dios. Lā'
Dios chuntza' lej cālipāxuhua.

¹⁷Quit icmaxqui' pāxcatca'tzī
Cristo Jesús, como quimaktāyanīt
a'ntū Dios quilimāmacū'lh.
¹⁸Quit na'iccāhuaniyāni' xmān
a'ntū Cristo quimaktāyalh para
na'ictlahua. Quit iccāmasu'ni'lh
a'ntīn tū' israelitas. Lā' chuhua'j
xlaca'n tatlahua ixtapuhuān Dios.
¹⁹Por ixlimāpa'ksin Espíritu Santo
ixtlahuacan lē'cnīn. Lā' chuhua'j
ictlōkentaxtūni't a'ntū Dios
quilimāmacū'lh. Iccāmasu'ni'nīt
xalani'n nac Jerusalén huan xatzey
tachihuīn ixpālacata Cristo. Lā'
lakachu icmāsu'yuni't hasta nac

Ilírico. ²⁰Quit xa'iccāmāsu'ni' huan
xatzey tachihuīn a'ntīn tūna'j
ixtaca'tzī nīn tuntū' ixpālacata
Cristo. Chuntza' xa'ictlahua quit
como tū' xa'icmāsu'yucu'tun a'nlhā
ixmāsu'yuni'ttza' ā'chā'tin. ²¹Lā'
chuntza' ictlahuamā' chu a'nchī
tatzo'knī' na ixtachihuīn Dios:

A'ntīn tūna'j cāhuanican de xla',
xlaca'n nataca'tzī.
Lā' a'ntīn tūna'j takaxmata,
xlaca'n natamāchekxi.

Pablo ixa'ncu'tun nac Roma

²²Lā' como quit
xa'icmāsu'yutlā'huan, tūla
xa'iccālaka'nāchāni', a'yuj lej
maklhūhua' xa'ica'ncu'tunācha'.
²³Lā' chuhua'j na'ica'nācha',
como quit tū'tza' icka'lhi
a'nlhā na'icmāsu'yu huā'tzā',
lā' como lhūhua'tza' cā'ta
iccālaka'ncu'tunī'ta'nchāni'.
²⁴A'xnī'ca' quit na'ica'n nac España
na'iccātēlaktzī'nāni' hui'xina'n.
Quit icka'lhi tapāxuhuān
ickalhachihuāna'ncu'tun macsti'na'j
con hui'xina'n. Lā' ā'calistān quit
na'ica'mpala. ²⁵Pū'la na'ica'n nac
Jerusalén. Na'iccālēni' macsti'na'j
tumīn huan tā'timīn xalani'n a'ntza'.
²⁶Huan tā'timīn xalani'n nac estado
de Macedonia lā' nac estado de
Acaya, xlaca'n tamāstāni't tumīn,
lā' tamacāni'cu'tun huan tā'timīn
a'ntī lacpobres a'ntī xalani'n nac
Jerusalén. ²⁷Huā'mā' ū'tza' a'ntūn
tatlahuacu'tulh xlaca'n xalani'n nac
Macedonia lā' nac Acaya. A'ntīn
tū' israelitas tamaktāyacu'tun a'ntī
israelitas. Chuntza' tzey como
huan israelitas tamāca'tzīnīni't
a'nchī natalipūtaxtu. Lā' chuhua'j,

a'ntīn tū' israelitas tzē natatā'l'i'
a'ntūn takalhī. ²⁸Lā' quit,
a'xni'ca' na'ictlahuakō' huā'mā',
a'xni'ca' na'icmāstā' huan tumīn,
quit na'ica'n nac España. Lā'
na'iccātēlaktzī'nāni' hui'xina'n.
²⁹Lā' a'xni'ca' na'iccālakchā'nāni'
hui'xina'n, quit icca'tzī que Cristo
nacāsicu'a'lānāliyāni' hui'xina'n
por ixpālacata a'ntū Cristo
quilimāmacū' que na'iccāhuaniyāni'.

³⁰Lā' chuhua'lj tā'timīn, como
hui'xina'n nā tā'tapa'ksīyā'ltit
Cristo, lā' como huan Espíritu
Santo quincāmaktāyayāni'
nalāpāxqui'yāuj, chuhua'lj
iccāsqui'nī'yāni' que
naquilitā'kalhtō'ka'yāuj.
Lā' casqui'ni'tit Dios por
quit. ³¹Casqui'ni'tit Dios que
caquimaktaka'lhlí para que tuntū'
naquintatlahuani' xalani'n nac
Judea a'ntīn tū' takalhlaka'l'i.
Lā' nā casqui'ntit que huan
tā'timīn xalani'n nac Jerusalén
caquintamaklhtilh huan tumīn
a'ntū na'iccālē'ni'. ³²Lā' chuntza',
palh Dios lacasqui'n, quit
na'iccālaka'nāchāni' hui'xina'n.
Chuntza' quit na'iclipāxuhua. Lā'
chuntza' nalāmāko'xaka'tlī'yāuj.
³³Lā' chuhua'lj Dios
cacā'o'kska'lhīni' milihuākca'n.
Xla' ū'tza' a'ntī cāmātza'lā'nkē'
qui'a'clhunucca'n. Amén.

**Pablo cāmacā'nī'lh saludos
xalani'n nac Roma**

16 Iccālakmacā'nāchāni'
hui'xina'n quintā'tinca'n
Febe. Huā'mā' puscāt cātā'scuja
xlaca'n a'ntīn tatapa'ksī con
Cristo nac Cencrea. ²A'xni'ca' xla'

nacālakchā'nāni', calaktzī'ntit
hua'chi mintā'tinca'n. Chuntza'
natala a'ntī ixtachi'xuhui't Dios.
Calīmaktāya'tit chu a'ntū xla'
namaclacasqui'n. Xla' lej lhūhúa'
a'ntī cāmaktāyāni't. Lā' nā quit
quimaktāyāni't.

³Casaludarli'tit Priscila lā' Aquila
a'ntī ijkōlu' Priscila. Xlaca'n
tamāsu'yu ixpālacata Cristo Jesúz,
chuntza' hua'chi quit. ⁴Lā' xlaca'n
cāpātle'keni'lh a'ntū lej līpājicua'
a'xni'ca' quintamāpūtaxtūlh.
U'tza' iccālimaxqui' pāxcatca'tzī.
Lā' nā tamāstā' pāxcatca'tzī
ixlīhuākca'n a'ntīn tū' israelitas
a'ntīn tatapa'ksī con Cristo. ⁵Lā'
nā iccāmacā'nī' saludos huan
tā'timīn a'ntīn tatakēstoka na
ixchicca'n Priscila lā' Aquila. Lā'
nā icmacā'nī' saludos Epeneto. Xla'
qui'amigo lā' icpāxqui'. Xla' ū'tza'
a'ntī xapūlla kalhlaka'l'h Cristo
nac Acaya. ⁶Lā' nā icmacā'nī'
saludos huan María. Xla' lej
scujnī't por mimpālacataca'n.
⁷Lā' nā iccāmacā'nī' saludos
quintā'israelitas a'ntī Andrónico
lā' Junias. Lā' ū'tunu'n
ixquincātā'chī'cani't. Lā' huan
apóstoles nā xlaca'n ta'a'cnīni'nī'.
Lā' nā xlaca'n ixtakalhlaka'l'nī'ttza'
Cristo xapūlla a'xni'ca' quit tūna'lj
xa'ickalhlaka'l'i.

⁸Lā' nā icmacā'nī' saludos huan
Amplias. Icpāxqui' como xla' nā
kalhlaka'l'i' quiMāpa'ksīni'ca'n.
⁹Lā' nā icmacā'nī' saludos huan
Urbano a'ntī quincāmaktāyayāni'
quina'n a'ntīn tā'scujāuj con Cristo.
Lā' nā icmacā'nī' saludos huan
Estaquis a'ntī icpāxqui'. ¹⁰Lā' nā
icmacā'nī' saludos huan Apeles.

Tasu'yu que xla' xa'nca ka'lhlaka'i' Cristo. Lā' nā iccāmacā'ni' saludos a'ntin tahui'lāna'ncha' na ixchic Aristóbulo. ¹¹ Lā' nā icmacā'ni' saludos quintā'israelita Herodión lā' nā xalaní'n na ixchic Narciso a'ntin takalhlaka'i' quiMāpa'ksini'ca'n. ¹² Lā' nā iccāmacā'ni' saludos Trifena lā' Trifosa. Xlaca'n lej tatā'scuja quiMāpa'ksini'ca'n. Lā' nā icmacā'ni' saludos Pérsida a'nti pāxqui'can. Huā'māl' puscat lej tā'scujni't quiMāpa'ksini'ca'n. ¹³ Lā' nā icmacā'ni' saludos huan Rufo. Tasu'yu que xla' xa'nca kalhlaka'i' quiMāpa'ksini'ca'n. Lā' nā icmacā'ni' saludos ixtzi't Rufo, a'nti iclaktzi'n hua'chi quintzi't. ¹⁴ Lā' nā iccāmacā'ni' saludos huan Asíncreto lā' Flegonte lā' Hermas lā' Patrobas lā' Hermes lā' nā huan tā'timīn a'ntin tatā'lahui'lāna' xlaca'n. ¹⁵ Lā' nā iccāmacā'ni' saludos huan Filólogo lā' Julia lā' Nereo lā' nā ixtā'tin xapuscāt lā' Olimpas lā' ixlihuākca'n ixtachi'xcuhui't Dios a'ntin tatā'lahui'lāna' xlaca'n.

¹⁶ Calásaludarl'i'tit como lāpāxqui'yā'tit. Xalaní'n lakachu a'ntin takalhlaka'i', xlaca'n cātamacā'ni'yāni' saludos.

¹⁷ Tā'timīn, iccāsqu'i'ni'yāni' hui'xina'n que naca'tziyā'tit a'ntin tatalacpitzi lā' tamāsu'yu a'ntūn tū' tzey lā' tū' chu a'cxtim hua'chi a'ntū cātamāsu'ni'nī'ta'ni' xapū'la. Cataxtunqui'tit de xlaca'n.

¹⁸ Xlaca'n tū' tatā'scujmā'na quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo. Tatlahua xmān a'ntū xlaca'n talacasqui'n. Tasu'yu palh tzey a'ntūn tahuán lā' hua'chilh tzēhuani't ixtachihuínca'n.

Lā' xmān ta'a'kxoko xlaca'n a'ntin takalhlaka'i' ixlihuāk a'ntūn cāhuanican. ¹⁹ Lakaxtim ca'tzicantza' a'nchī hui'xina'n kalhlaka'i'yā'tit huan xatzey tachihuín ixpālacata Cristo. Huā'māl' lej iclāpāxuhua. Quit iclacasqui'n que hui'xina'n xa'nca naca'tziyā'tit a'nchī natlahua'yā'tit a'ntūn tzey. Lā' iclacasqui'n que tū' tipuhua'nā'tit natlahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey. ²⁰ Dios quincāmaktāyayāni' a'nchī ca'cs nalilatahui'layāuítjt. Dios palaj natlaja huan ko'ti'ti' a'nchī scujmā' con hui'xina'n. QuiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo cacāsicua'llanālīni' hui'xina'n.

²¹ Cāmacā'ni'yāchāni' saludos Timoteo a'nti quintā'scuja, lā' nā quintā'israelitas Lucio lā' Jasón lā' Sosípater.

²² Lā' quit, Tercio, quimātz'o'knica huā'māl' carta. Lā' iccāmacā'ni'yāchāni' saludos a'ntin kalhlaka'i'yā'tit hua'chi quit.

²³ Lā' cāmacā'ni'yāchāni' saludos huā' Gayo. Quit Pablo icmaklahui' na ixchic. Lā' nā ā'tzā' tatakēxtimī a'ntin takalhlaka'i'. Lā' nā cāmacā'ni'yāchāni' saludos Erasto a'nti tesorero de huā'māl' xcānsipej. Lā' nā cāmacā'ni'yāchāni' saludos quintā'tinca'n Cuarto.

²⁴ Cacāsicua'llanālīchāni' milihuākca'n quiMāpa'ksini'ca'n. Amén.

Pablo lej ixmāka'tli' Dios

²⁵ Lā' chuhua'j camāka'tli'uj Dios. Xla' tzē cāmaktāyayāni' que xa'nca nakalhlaka'i'yā'tit chu a'nchī huan xatzey tachihuín a'ntū icmāsu'yu, lā' a'ntū ixpālacata Jesucristo. Lā'

huan xatzey tachihuín, xapū'la
nīn tintí' ixca'tzí. Lā' chuhua'j
Dios quincámāca'tzininí'ta'ní'.
²⁶Lā' chuhua'j māsu'yucan.
Nā chuntza' māsu'yucan nā
ixtachihuín Dios a'nlhā huanican
profetas. Dios māpa'ksini'lh
que cacāmāca'tzinikō'ca

ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhui't
como Dios lacasqui'n que
ixlīhuākca'n catakalhlaka'i'lh lā'
cata'a'kuhāna'ní'lh Dios. Lā' Dios
ū'tza' a'ntí hui' para pō'ktu.
²⁷Lā' xmān Dios ca'tzikó' ixlihuāk.
Ca'a'cnīni'ní'ca Dios para pō'ktu por
ixpālacata Jesucristo. Amén.